LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y., 11417
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) $10.00
Kanadoje $10.00
Kitur užsienyje $12.00
Jungtinėse Valstijose $9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 69 ★ ★ ★ ★ ★ ★ Ozone Park, N. Y., 11417 Antr., rugp. (August) 31, 1965 ★ ★ ★ ★ ★ ★ METAI 54-ieji

KRISLAI

Gražiai pasirodyta
Nebe stebuklai
Naujas Hitleris?!
Kur link Indonezija?
"Ketvirtoji Lietuva"
Ką darote su knyga?

— Rašo **A. Bimba** —

Veltui buvo lietuvių tautos priešų agituota prieš vykimą į Tarybų Lietuvą. Lietuvą aplankė net trys turistų grupės. Visi jie jau sugrįžę. Apart vieno kito, visi labai pasitenkinę savo kelione. Džiaugiasi aplankę mūsų senąją tėvynę. Ypač laimingais jaučiasi tie, kurie turėjo progą dalyvauti didžiojoje Dainų Šokių šventėje Vilniuje.

Labai buvo abejota su pasiuntimu dainininkų būrelio. Bet buvo pasiųstas. Daugiausia darbo ir sielvarto į tas pastangas įdėjo mūsų mieloji Aido choro mokytoja Mildred Stensler. Visur, sako, mūsų chroristai buvo šiltai priimti ir aukštai pagerbti. Sugrįžo jie daugeliu metų paja u n ė j ę ! Taip jie patys sako, taip jie jaučiasi!

—:—

Kai šiuos žodžius rašau, mūsų šauniejі astronautai Cooper ir Conrad tebeskrieja apie žemę. Viskas rodo, kad jie ten dausose išgyvens visas aštuonias dienas, kaip buvo suplanuota.

Aišku, jog tai didelis žmogaus proto ir mokslo laimėjimas. Bet jų žygis nebėra panašus į stebuklą. Tarybiniai kosmonautai daug pirmiau panašiais žygiais pasižymėjo.

Seks nauji ir dar didesni pasiekimai. Nuoširdžiai sveikinsime dar ne vieną astronautą už drąsą ir ryžtą. Didžiuosimės dar didesniais mokslo ir technikos laimėjimais.

Gaila, kad tą mūsų didelį džiaugsmą niekais p a v e r t ė p r e z i dentas Johnsonas, pareikšdamas, jog šitie nuostabūs laimėjimai aukštai daušose yra ir b u s naudojami militariniams reikalams.

—:—

Leiskite kalbėti vokiečiams, kurie nieko neišmoko iš istorijos. Lūpomis buvusio Vakarų Vokietijos apsigynimo ministro Strausso jie šiomis dienomis užgiedojo: Jeigu neduosite mums atominio ginklo geruoju ir tuojau, tai mes iškepsime naują Hitlerį, ir jis su jumis susidoros!

—:—

"N. Y. Times" korespondentas Seymour Topping davė 3 korespondencijas apie Indoneziją. Indonezijoje, girdi, palaipsniui, bet nebesulaikomai įsigali komunistai. Kai Sukarno mirs (o jis kada nors mirs, nes jis jau 64 metų vyras ir nebesijaučia labai gerai), prezidento vieta atiteks komunistui. Jau ir dabar Indonezija gražiai susikalba su Kinija, o tada jau ji visiškai įsitrauks į komunistinį pasaulį.

Ž i n o m a , gali atsitikti ir taip. Indonezija yra didžiulė Azijos šalis su šimtu milijonų gyventojų. Ji, atrodo, žino, ko nori.

—:—

Nebeturime "pag a l b i n ė s Lietuvos," kurią mums žadėjo klerikalų šulas prof. Pakštas sukurti Venezuelos džiunglėse. Jį dingo neužgimus. Amžiną jai atilsį!

Bet tuo mūsų bėdos nepasibaigė, nes mes turime kitą profssorių, gal ne tokį smarkų ir truputį kvailesnį, bet profesorių. Kalbu apie profesorių Eretą.

Clevelando smetonininkų "Dirva" (rugp. 25 d.) visam pasauliui praneša, kad šitas galvočius paskelbė, jog jis rūpinasi ir reikalauja, kad kiti visi jo kolegos rūpintųsi įkūrimu, sukūrimu, atkūrimu ar pastatymu "Ketvirtosios Lietuvos." Ji būsianti tokia, kokios dar nebuvo ir nėra. Jos planai, girdi, turi būti sudaryti kur nors užsienyje!

Bet kur? Tik jau, mielas profesoriau, ne toje "nelaimingoje" Venezueloje.

—:—

Anglų kalba knyga apie Lietuvą **(Lithuania—Past and Present)** jau išsiuntinėta Literatūros D r a u g ijos nariams. Knyga graži, patraukli, kupina duomenų apie Lietuvą. Tegu ją skaito angliškai skaitantieji amerikiečiai!

Padėkite ją išplatinti. Šios dienos "Laisvėje" rasite didelį knygos skelbimą. Atkreipkite dėmesį į knygos platinimo **sąlygas!**

Kiekvienas "Laisvės" skaitytojas galite gražiai jos platinime dalyvauti. Pav., už $10 nusipirkite 10 knygų ir išdalykite savo vaikams, savo anūkams, savo pažįstamiems amerikiečiams. Tegu jie skaito. Tegu susipažįsta su mūsų Lietuva. Jie jums bus didžiai dėkingi.

JAV įsakė gaminti karinius įrengimus karui iš kosmoso

Washingtonas. —Rugpiūčio 25 dieną, spaudos konferencijoje, prezid e n t a s Johnsonas pareiškė, kad jis įsakė karo orlaivynui gaminti karinius įrengimus (laboratorijas), kurios galėtų veikti iš kosmoso erdvių.

Sako, kad tas reikalinga "apsigynimui". "The New York Times" redakciniame rašo, kad tos "laboratorijos" bus galimos vartoti, kaip "apsigynimui", taip ir "užpuolimui". Jų gaminimui yra skiriama tik per penkis mėnesius pusantro bilijono dolerių.

"Times" rašo, kad tai pavojingas žmonijai žingsnis, nes jeigu Jungtinės Valstijos gaminsis karo įrengimus veikti iš kosmoso, tai tą darys Tarybų Sąjunga, o gal vėliau ir kitos valstybės, tai pavojus susinaikinimui atominiais ginklais didės.

Maskva. —Tarybų Sąjungos gynybos jėgų organas "Krasnaja Zvezda" rašo, kad "Gemini-5" JAV pavertė į šnipavimo aparatą, kuris virš Kubos traukė paveikslus.

Vietnamo liaudiečiai sugadino 49 lėktuvus

Saionas. — J u n g tinės Valstijos mažai netenka lėktuvų virš Šiaurės Vietnamo, bet jos jų netenka bazėse nuo liaudiečių atakų..

Štai "New York Timeso" korespondentas Neil Sheeham rašo, kad tik per 15 minučių liaudiečiai sugadino JAV ir Pietų Vietnamo 49 bombonešius ir malūnsparnius Bienhoa aerodrome.

Bazėje y r a Jungtinių Valstijų 173 parašiutininkų brigada ir. pirmoji pėstininkų divizija, australiečių batalionas, o saugojo daugiausiai Pietų Vietnamo kareiviai. Bet liaudiečiai vidunaktyje užatakavo ją iš dviejų pusių. Jie apšaudė iš mortirų. Be lėktuvų jie dar sudegino 25 gazolino patalpas ir padegė barakus, 9 amerikiečiai buvo pavojingai sužeisti.

Pietų Vietnamo liaudiečiai šią bazę puolė ir seniau. 1964 m. lapkričio 1 dieną jie ten sunaikino JAV 20 "B-57" bombonešių ir daug jų sugadino.

Po to lektuvų bazė buvo apvesta aukšta cemento tvora.

Singapūras. — Lee Kuano valdžia areštavo apie 30 asmenų. Kaltina, kad jie siekė nuversti Singapūro valdžią.

Houston. — Karininkai, kurie skraidė kosmose "Gemini-5" įrengime, turės ilgai būti daktarų priežiūroje.

AR BAIGĖSI JEMENE KARAS?

Sana. — Egipto prezidentas Nasseris ir Arabijos karalius Faisalis pasirašė sutartį baigti Jemene respublikonų ir monarchistų karą. Šalį valdo respublikonai, jiems gelbėja Egipto armijos daliniai, o monarchistai puolė iš Saudi Arabijos.

Susitarta karą baigti, o 1966 metais pravesti plebiscitą, kad gyventojai pasirinktų respublikos ar monarchijos santvarką.

ŽYDŲ PROTESTAS

Tel Avivas. — Kada Vakarų Vokietijos ambasadorius, buvęs nacių armijos karininkas,, Dr. Rolf Pauls įteikė savo įgaliavimus Izraelio vyriausybei, tai lauko pusėje apie 2,000 žmonių demonstravo.

Jie nešiojo plakatus ir skelbė, kad niekados Žydų tauta nepamirš vokiečių nacių žvėriškumus, kurie nužudė virš 6,000,000 žydų Antrojo pasaulinio karo metu.

P. KORĖJOJE ARMIJA PUOLA STUDENTUS

Seulas — Pietų Korėjos sostinėje kasdien demonstruoja virš 10,000 studentų ir taikos šalininkų. Valdžia pašaukė diviziją (apie 15,000 kareivių) studentų demonstracijų slopinimui.

Du JAV astronautai sėkmingai baigė žygį

Cape Kennedy, Fla.—Rugpiūčio 29 dieną du Jungtinių Valstijų astronautai — L. G. Cooper ir Charles Conrad — sėkmingai baigė aštuonių dienų skrajojimą aplink žemę.

Į erdvę jie b u v o iššauti "Gemini-5" aparate rugpiūčio 21 d. "Gemini-5" skraidė 100 iki 219 mylių atstoje nuo žemės. Erdvėje jie išbuvo 190 valandų ir 56 minutes. Aplink žemę apskrido 120 kartų, tai daugiau, negu iki dabar kiti yra apskridę JAV arba TSRS kosmonautai.

Sekmadienį jie nusileido į pietus nuo Bermudos salos, virš 100 mylių į šalį nuo to ploto, kuriame buvo jų laukiama.

Nors "Gemini-5" aparate buvo pasireiškę aparatų su-šlubavimai, tačiau žygis buvo pilnai pasekmingas.

Jungtinių Valstijų vyriausybė ir karinio orlaivyno komanda džiaugiasi pasiekimais.

Pirmiausia JAV ir astronautus pasveikino Tarybų Sąjungos vyriausybė, atžymėdama žygio svarbą ir astronautų ištvermę. Jungtines Valstijas žygio pasisekimu sveikino popiežius Povilas VI-asis ir visa eilė kitų valstybių.

Maskva. — Generolas Nikalojus Kamaninas, TSRS viršininkas u ž k ariavimui erdvių, sako, kad Tarybų Sąjunga suteikė J u n g tinėms Valstijoms žinių apie savo patyrimus.

Tos žinios gelbėjo tam, kad JAV astronautas E. H. White, du mėnesiai po TSRS Leonovo, kosmose galėjo vaikščioti erdvėje.

VEDYBOS NEIŠGELBĖS NUO ARMIJOS

Washingtonas. — Daug jaunuolių skubinosi apsivesti, kad išvengtų verstinio pašaukimo militarinėn tarnybon. Mobilizacijos viršininkai sako, kad tie, kurie apsivedė po rugpiūčio 26 dienos, bus šaukiami į tarnybą, jeigu jie ir susilaukt ų vaikų.

Saigonas. — Keli desėtkai JAV didelių bombonešių puolė Pietų Vietnamo liaudiečius Mekongo upės srityje. Taipgi jie bombardavo Šiaurės Vietname tiltus.

MIRĖ TURTINGA VOKIETĖ

Bona.—Sulaukusi 87 metų amžiaus mirė Helle Thyssen, viena iš Vakarų Vokietijos plieno ir kitokių industrijų savininkė. Ji ir jos vyras buvo tie turčiai, kurie pagelbėjo Hitleriui apsiginkluoti.

Paskui jie su Hitleriu susipyko, net buvo patekę į Buchenwaldo koncentracijos stovyklą. Dabar Thyssenų fabrikuose dirba apie apie 200,000 darbininkų.

Budapeštas. — Vengrijoje geras derlius.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Louisville, Ky. — DuPont Co. fabrike vienas po kito įvyko net 26 sprogimai. Nelaimėje buvo užmušta 10 žmonių, o apie 20 sužeista, kai kurie labai sunkiai.

Washingtonas. — Prezidentas Johnsonas sakė, kad JAV ir Indonezijos santykiai pablogėjo iš priežasties karo Vietname.

New Yorkas. — Miesto rezervuaruose vis mažėja gėlo vandens kiekis. Rugpiūčio 27 dieną buvo 41.1% jų įtalpos.

Saigonas. — Rugpiūčio 25 dieną virš Šiaurės Vietnamo buvo nušautas JAV bombonešis. Manoma, kad jį nušovė priešlėktuvinės raketos.

Marl, Vakarų Vokietija. —Čionai kalbėjo b u v ęs kancleris Konradas Adenaueris. Jis pilnai remia revanšistus.

Mobile, Ala. — Garlaivis "Artic Reefer" degė per 22 valandas. Nuostoliai siekia $500,000.

Saigonas. — Jau atvyko JAV taip vadinamoji Pirmoji raitelių divizija. Tai mechanizuota armijos dalis, kurioje yra virš 400 malūnsparnių.

Mardas. —Kerala provincijoje, Indijoje, 52 komunistai paskelbė bado streiką reikalaudami teismo. Šioje provincijoje apie 150 komunistų yra kalėjimuose.

Jidda, Saudi Arabija. — Egiptui reikalaujant, Saudi Arabija įsakė Jemeno monarchistams susilaikyti nuo puldinėjimo a n t Jemeno respublikos.

Washingtonas. —Sulaukęs 72 m. amžiaus mirė JAV diplomatas G. H. Shaw.

Saigonas. — Pietų Vietnamo liaudiečiai paėmė valdžios tvirtovę Bing Changą,, tik 12 mylių nuo Saigono.

Beirutas. — Kurdų vadai sako, kad Irako armijos daliniai v a r t o j o prieš juos nuodingas dujas.

T. Sąjunga ragina Indiją ir Pakistaną susitarti

Maskva. Tarybų Sąjungos vyriausybė įteikė Indijos ir Pakistano valdžioms raginimą, kad jos pasitarimų keliu sureguliuotų Kašmyro sienos reikalus ir baigtų susirėmimus.

"Pravda" išspausdino ilgą straipsnį, kuriame sako, kad iš Indijos ir Pakistano nesutikimų Vakarų imperialista turi naudos, nes jie ir vienai ir kitai šaliai teikia ginklų ir amunicijos.

1947 metais Pakistanas atsiskyrė nuo Indijos, bet jis ir Indija dar nesureguliavo Kašmyro sienos reikalų.

Kašmyras užima 86,000 kvadratinių mylių plotą. Jis yra tarpe Kinijos, Indijos ir Vakarinio Pakistano. Kinija ir Pakistanas sureguliavo savo sienos reikalus. Indija nesusitaiko su Kinija ir su Pakistanu.

Pakistanas sutinka, k ad ginčijamame p l o t e leisti gyventojams patiems nusibalsuoti su kuria valstybe jie nori būti, bet Indija nesutinka.

Kašmyre yra turtingas slėnis tarpe Indus ir Šijoko upių, už jį ir eina Indijos ir Pakistano nesutikimai.

Vokiečiai grasina nauju Hitleriu

Bona. — Vakarų vokiečiai revanšistai visokiais būdais stengiasi įsigyti atominius ginklus. Buvęs Vakarų Vokietijos karo ministras Franz Josef Strauss parašė ilgą straipsnį "Rheinische Merkur", kuriame teisina Hitlerio įsigalėjimą Vokietijoje.

Dabar jis rašo, kad jeigu Jungtinės Valstijos ir Anglija greitai nesuteiks Vakarų Vokietijai a t o m i n i ų ginklų, tai neišvengiamai ten atsiras naujas Hitleris, nes Vakarų vokiečiai jausis "skriaudžiami".

Kas dėl Ženevoje vykstančios Septyniolikos valstybių nusiginklavimo konferencijos, Strauss rašo, kad ji "neverta to vardo". Jis netiki į jokį nusiginklavimą. Tuo pat kartu jis ir kiti vokiečiai revanšistai ragina Jungtines Valstijas, kad jos nedarytų jokių nusileidimų Tarybų Sąjungai nusiginklavimo reikaluose.

Strauss reikalauja, kad Vokietija būtų atsteigta tokiose ribose, kokiose ji buvo pirm Antrojo pasaulinio karo, tai yra, kad jai priklausytų dalis Čekoslovakijos, Lietuvos uostas Klaipėda ir Lenkijos istoriniai plotai, kuriuos ji atgavo po karo. Taipgi jis reikalauja kad rytų Vokietija, socialistinė valstybė, pasiduotų Vakarų Vokietijai.

IŠTRAUKĖ RAKETOS DALĮ

Cape Kennedy, Fla. — Jungtinių Valstijų karo laivas "DuPond" ištraukė pirmąją dalį "Atlas-2" raketos, kuria buvo iššautas "Gemini-5" įrengimas.

Raketos dalį ištraukė 400 mylių nuo Bermudos salos. Ji yra 12 pėdų diametriniai ir apie 45 pėdos ilgio. Kasgi atsitiktų, jeigu toks metalo gabalas nukristų ant keleivinio laivo.?

KARAS VIETNAME YRA SVETIMAS

Saigonas. — "The New York Timeso" kolumnistas James Reston rašo, kad karas Vietname yra svetimas Jungtinių Valstijų paprastiems žmonėms, mokslininkams, studentams, religiniams vadams. Jis nemato jam pritarimo ir tarpe JAV militarinių žmonių Vietname.

SUSIKŪLĖ NAUJOS RŪŠIES LĖKTUVAS

Pomona, N. J. — Curtis Wright Co. pagamino naujos rūšies lėktuvą "X—19", kuris galėtų stačiai į orą pakilti, ir stačiai iš oro nusileisti į aerodromą.

Bet metu pirmųjų bandymų jis susikūlė. Du lakūnai buvo sužeisti.

Bona. — Atvyko Izraelio ambasadorius.

LAIKAS PAGALVOTI

New Yorkas.—"The New York Times" redakciniame rašo, kad Jungtinės Valstijos per dešimt metų didino savo militarines jėgas Pietų Vietname ir tvirtino, kad tas duos Pietryčių Azijoje taiką.

To nesulaukėme. Laikraštis rašo, kad laikas nuo karo plėtimo jau eiti prie jo baigimo. Pataria, kad naujas JAV atstovas A. Goldbergas pasiūlytų Jungtinėms Tautoms baigti tą karą.

NAUJAS IMIGRACIJOS ĮSTATYMAS

Washingtonas. — JAV Atstovų Butas 318 balsų prieš 95 priemė bilių, kuris bus naujas imigracijos įleidimui įstatymas.

Kada buvo balsuojama kiek svetimšalių per metus įleisti, tai už 170,000 balsavo 218, o prieš 189.

Atėnai. — Jau antras mėnuo Graikijoje nėra valdžios.

LAISVE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year $9.00	Canada, Lat. Amer., per year, $10.00
United States, per 6 months $5.00	Canada, Lat. Amer., 6 months, $5.50
Queens Co., per year $10.00	Foreign countries, per year, $12.00
Queens Co., per six months $5.50	Foreign countries, 6 months, $6.50

Kodėl Jungtinės Tautos "miega"?

PAŽVELGKIME į pasaulinę situaciją, į tarptautinius santykius. Visur pilna karo žiginių. Karas verda Vietname. Susikirtimai vyksta tarp Indijos ir Pakistano. Amerikos ginkluotos jėgos tebeviešpatauja Dominikos Respublikoje. Tarp Indonezijos ir Malaizijos santykai labai įtempti.

O ką daro Jungtinės Tautos? Jos gražiai miega. Nutilo ir jų sekretorius Thant. Nė vienas šių klausimų nediskusuojamas Saugumo Taryboje. Niekas neišdrįsta juos nė kelti.

Visi laukia generalinės sesijos, kuri turės prasidėti rugsėjo mėnesį. Gal ten tie klausimai bus diskusuijami, bet konkrečių nutarimų vargiai galima tikėtis. Jungtinių Tautų aparate Saugumo Taryba yra vyriausias įrankis taikai išlaikyti. Kai Saugumo Taryba nesijudina iš vietos, daug gero tikėtis iš Generalinės Asamblėjos sesijos negalima.

Karo laboratorija dausose!

VISĄ PASAULĮ pritrenkė ir nustebino prezidento Johnsono pasakymas, kad jis yra įsakęs karinėms oro jėgoms dausose įsteigti laboratoriją, kurią būtų galima panaudoti "apsigynimui". Ir pradžiai giinklavimosi dausose jis pareikalavo iš Kongreso pusantro bilijono dolerių.

Vadinasi, ginklavimosi lenktynės perkeliamos ir į dausas. O dar taip neseniai mūsų prezidentas ir visos kitos šalies "galvos" mums sakė, kad tie visi dausose žygiai teturi grynai mokslinį tikslą. Reiškia, buvome apgaudinėjami.

Katalikų bažnyčios dvasininkija ir branduolinis ginklas

ANGLŲ KALBA leidžiamas, kai kuriais klausimais gana pažangus, "The Catholic Worker" liepos-rugpiūčio laidoje sugrįžta prie katalikų bažnyčios "tėvų" suvažiavimo ryšium su branduolinio ginklavimosi lenktynėmis. Kaip žinia, suvažiavime buvo tas klausimas plačiai diskusuotas. Buvo pasiūlyta, kad suvažiavimas aiškiai ir griežtai pasisakytų už uždraudimą branduolinius ginklus vartoti bet kokiame kare.

Bet ką tuo klausimu nutarė aukštosios katalikų bažnyčios hierarchijos suvažiavimas?

Pasirodo, kad jame pasireiškė dvi nuomonės. Prancūzai ir kiti kai kurie kardinolai reikalavo, kad branduolinių ginklų vartojimas būtų griežtai ir aiškiai pasmerktas. Tuo tarpu amerikiečiai ir anglai kardinolai tokiam nusistatymui pasipriešino. Ir, žinoma, jie laimėjo. Suvažiavimo priimtoje rezoliucijoje tik tiek pasakyta, kad branduoliniai ginklai "išeina iš visų ribų ir tuo būdu juos reikia prieš dievą ir žmogų laikyti pikčiausiais ginklais".

Dar daugiau. Anglijos Liverpoolio arkivyskupas Beck ir Amerikos Washingtono vyskupas Hannan, girdi, argumentavo, kad "pagal teologinius principus galima vartoti branduolinius ginklus vedimui teisingo karo". Jie, matyt, norėjo, kad suvažiavimo rezoliucijoje būtų atvirai branduolinių ginklų vartojimas pateisinamas bei užgiriamas.

Vadinasi, katalikų bažnyčios dvasininkija nėra pasisakius prieš branduolinių (atominių) ginklų vartojimą. Amerikiečių ir anglų dvasiškijos nusistatymas neleido jai tą ginklą pasmerkti. Pasakymas, kad tai yra pikčiausias ginklas, mažai tereiškia.

Kada prasidėjo plaukų kirpimas

Gilioje senovėje žmonės plaukų nekirpo, gyveno, kaip "dievas" davė. Vėliau turtingi ėmė savo plaukus sutaisyti, kad žmoniškiau atrodytų.

Anglijoje karalius Henry VIII, kuris gyveno 1491—1547 metais, įsakė vyrams kirptis plaukus, Kitur vyrai savanoriai ėmė kirptis, nes taip patogiau. Bendrai tik 18-tame amžiuje išsiplatino plaukų kirpimas.. Moterų, kaip žinome, plaukų kirpimas išsiplatino mūsų amžiuje.

Kiek žmogus turi plaukų

Moksliškai skaičiuojama, kad žmogus turi nuo 300,000 iki 500,000 plaukų. Moterys turi daugiau, kaip vyrai, o šviesiaplaukiai vyrai daugiau už tamsiaplaukius.

Plaukai greičiau auga dienos metu, negu nakties. Bendrai, per mėnesį laiko apie puscolį. Vyrų per trejis arba penkeris metus visi plaukai pasikeičia naujais, moterų per septyneris metus. Antakiai išsikeičia kas šeši mėnesiai.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

CHICAGOJE KRYŽIUOČIŲ AUDRA PRIEŠ KALIFORNIETĮ

Su antrąja Amerikos lietuvių turistų grupe į Tarybų Lietuvą buvo nuvykęs kalifornietis Kostas Urnežis. Sugrįžęs iš Lietuvos ir grįždamas į Kaliforniją, matyt, Urnežis buvo sustojęs Chicagoje. Menševikiškų "Naujienų korespondentui jis būk pasakęs, kad Lietuvoje viskas brangu esą. Ir "Naujienos" už tai kalifornietį karštai sveikino.

Bet to dar negana. Chicagoje yra susiorganizavęs (rodos, daugumoje iš pabėgėlių) koks ten klubas, Alvudu vadinamas. Ir štai klubo vadovybė surengia svečiui viešą masinį mitingą. Susirenka daug žmonių...

Tose pačiose "Naujienose" su "perkūnais ir žaibais" apie tą mitingą rašoma net dviejuose numeriuose (rugp. 19 ir 20). "Vargšas" Kostas Urnežis. Ir ko jis dabar iš tų "Naujienų" negauna!

Štai tik dalis, tik pradžia tos ilgos prakeiksmų pilnos korespondencijos, pavadintos "K. Urnežis nesugeba apsakoti savo kelionės įspūdžių, susirinkusieji neturėjo kantrybės kalbėtojo išklausyti." Skaitykite:

Kostas Urnežis, prieš porą savaičių sugrįžęs iš Lietuvos, šeštadienį prie 69-os ir Sacramento, Marquette Parke, Alvudo vadovybės buvo pakviestas papasakoti susirinkusiems alvudiečiams savo įspūdžius iš gyvenimo dabartinėje Lietuvoje. Prisirinko didokas būrelis alvudiečių — vyresniųjų ir jaunimo — ir Dr. Adomavičius, padaręs trumpą įvadą, tuojau padavė mikrofoną Los Angles lietuviui, besisvečiuojančiam Chicagoje.

Kosta Urnežis, apie politines kovas mažai tenusimanantis, bet pasirodyti labai mėgstąs žmogus, savo pranešimo neapgalvojęs ir tokiam pranešimui visai nepasiruošęs, tuojau pradėjo kirsti iš peties:

—Dvi savaites praleidau Lietuvoje, buvau Vilniuje, Trakuose ir Radviliškyje. Lietuvoje padaryta didelė pažanga, visi dabar daug geriau gyvena. Krautuvės pilnos maisto, restoranai pilni žmonių, Vilniuje namų statyba eina visu smarkumu... Aš pats mačiau, kaip Vilniuje stato naujus namus... Laukai žaliuoja, grikiai gražiai auga, rugiai plaukia, žmonės laukus dirba. Ežių dabar nėra, užtat javai kaip paklodės linguoja... Visi turėtų pamatyti, kokios pakaitos padarytos Lietuvoje... Aš visko negalėsiu papasakoti, bet aš patarčiau iš širdies ir pačiam pamatyti, kokia ten pažanga padaryta... Patariu Jums patiems nuvažiuoti, jeigu jūsų rankos švarios...

Ši paskutinė pastaba atkreipė klausytojų dėmesį. Iki šio meto jie aidžiai klausė Urnežio kalbos, bet po šios pastabos jie pradėjo vienas į kitą žiūrėti ir kuždėti. Jeigu Urnežis vienu pasakymu būtų pasitenkinęs, tai gal klausytojai būtų šią pastabą prariję ir tylėję, bet už kiek laiko kalbėtojui pritrūko žodžių; jis nežinojo, ką pasakyti; jis ir vėl pakartojo tą patį patarimą važiuoti tiems, kurių rankos švarios.

Antros pastabos klausytojams jau buvo perdaug. Kiekvieno klausytojo rankos buvo tokios švarios, kaip ir paties Kosto Urnežio, o gal dar žymiai švaresnės. Jie neiškentė, kad šitokį sakinį kas drįstų jiems antrą kartą drėbti. Klausytojų tarpe tuojau pasigirdo šauksmai:

—Varykite nuo mikrofono tą bolševiką! Neleisikite jam kalbėti ir mus įžeidinėti! Tegu jis pirma savo liežuvį numazgoja, o vėliau čia mums niekus pasakoja...

Klausytojų tarpe kilo toks didelis triukšmas, kad apie tolimesnį pasakojimą ir kalbos negalėjo būti. Dr. Adomavičius dar bandė įtikinti klausytojus, kad pirma išklausytų sugrįžėlio įspūdžių, apklausinėtų jį, o vėliau darytų sprendimus, bet klausytojai nenorėjo Alvudo vadovo klausyti. Protestai buvo toki garūs, kad Kostas Urnežis turėjo pasitraukti. Auditorija nenorėjo klausyti neprausto jo liežuvio. Buvo susirinkę buvę mokytojai ir jų vaikai, jam nebuvo jokio reikalo kalbėti apie švarias ar nešvarias rankas.

Urnežis yra muzikantas, šokėjas ir dainininkas. Kažkam atėjo "geniali" mintis leisti keliautojui padainuoti kokią dainelę, apraminti susirinkusius, o vėliau jau jis pats norėjo papasakoti ir apie kitą medalio pusę, bet jo užtraukti eji "gegužio žiedai" klausytojų nepaveikė. Ne tik politinė jo nuovoka suminkštėjusi, bet ir balsas jau išrėktas, tai klausytojai neleido jam ir dainos baigti. Prie stalo atsirado klausytojų, kurie smerkė Urnežį, Lietuvon važinėjusį ir Lietuvos gyvenimo tikrovės nemačiusį... Buvo ir tokių, kurie grasino įspūdžių pasakotojui; reikalavo, kad jis atsiprašytų už įžeidimus. Urnežį į Marquette Parką atlydėjusios moterėlės pradėjo raginti "kalbėtoją" eiti namo, kad koks nemalonumas neatsitiktų...

PER VIETNAMO RADIJĄ Į AMERIKOS KARIUS

N. Y. Times" korespondentas rašo iš Saigono rugpiūčio 15 d. apie tai, kaip per radiją nuolatos kalba buvęs JAV kareivis Clarence Cecil Adams, 36 metų amžiaus, negras, kuris Korėjoje pateko į liaudiečių nelaisvę. Rugpiūčio 14 dieną jis, tarpe kitko, sakė:

"Amerikiečiai! Aš, C. C. Adams, buvęs Jungtinių Valstijų Antrosios armijos, 502 artilerijos pulko kareivis... Pirm patekus į nelaisvę mums karininkai pasakojo, kad Azijos žmonės yra barbarai, kad geriau mūšyje numirti, negu patekti į jų nelaisvę... Apie Azijos žmones jie pasakojo tokius melus, kokius pasakoja apie Afrikos negrus ir Lotynų Amerikos žmones...

Dėka to, kad patekau į nelaisvę, sužinojau teisybę ir atsisakiau grįžti į Jungtines Valstijas, kur negrai neturi žmonių teisių...

Čionai jus atvežė kariauti prieš vietnamiečius. Už ką? Vietnamiečiai kariauja už savo laisvę, savo šalį, o už ką JAV kareiviai? Vietnamiečiai žino, kad jų priešais yra stambūs JAV kapitalistai. Jie jums įsakė deginti vietnamiečių gyvenimo namus, mokyklas, bažnyčias, miestus ir kaimus... Pagalvokite, ar jūs teisingi? Vietnamiečiai nedegina ir nebombarduoja jūsų bažnyčių, nežudo jūsų tėvų ir vaikų.

Jus kariaujate ne savo pusėje. Broliai, važiuokite namo. Negrų žmonėms jus reikalingi namie kovai už negrų laisvę".

Kaip yra žinia, tarpe JAV militarinių jėgų Vietname yra daug negrų rasės kareivių. Jo kalba ir buvo taikoma jiems.

PRISIMINIMAS APIE JUOZĄ BALTRUŠAITĮ

"Tėvynės Balse" labai gražiai paminėta mums senosios kartos Amerikos lietuviams gerai atsimenamo Juozo Baltrušaičio darbuotė. Apie jį rašo V. Vanagas, filosofijos mokslų kandidatas:

Su lietuvių revoliucinės literatūros pirmaisiais žingsniais siejasi Juozo Baltrušaičio, nuo kurio gimimo rugpiūčio 16 d. sukako 90 metų, vardas. J. Baltrušaitis, pasirašinėjęs Mėmelės slapyvardžiu, į lietuvių literatūros bei kultūros istoriją įėjo kaip revoliucinis poetas ir žymus demokratinės spaudos darbuotojas. Kilęs iš valstiečių — gimė Buktiškių kaime (dabar Šakių raj.). J. Baltrušaitis nuėjo ne vienam ano meto lietuvių inteligentui būdingą gyvenimo kelią. Buvo Varšuvos proletaru, Vilniaus dekoravimo mokyklos mokiniu, anksti įsitraukė į revoliucinę veiklą — organizavo darbininkų demonstracijas, platino atsišaukimus, bendradarbiavo socialistinės pakraipos spaudoje. Gresiant kalėjimui, 1903 m. emigravo į JAV, kur iki pat mirties — 1942 m. lapkričio 22 d.—dirbo spaudos ir kultūros darbą. J. Baltrušaitis buvo JAV lietuvių laikraščių "Vienybė lietuvininkų," "Kova" ir satyrinio leidinio "Dilgėlės" redaktoriumi, įvarios pažangios spaudos bendradarbiu. Jis yra išleidęs kelis rinkinėlius poezijos daug mokslo populiarizavimo knygų — gamtos, istorijos, politikos, ekonomikos klausimais. Reikšmingiausią pėdsaką J. Baltrušaitis paliko lietuvių revoliucinės poezijos dirvoje. Poeto plunksnos jis ėmėsi, veikiamas revoliucinių nuotaikų, kurios vyravo 1905 metų išvakarėse. Jo geriausioji poetinė kūryba išėjo 1904 m. rinkiniu "Pirmosios Gegužės balsai." Be originalių eilėraščių, tokių, kaip "Broliai, į darbą," "Kas kaltas," "Pirmyn," J. Baltrušaitis pirmasis išvertė į lietuvių kalbą klasikinius revoliucinės poezijos kūrinius — "Internacionalą," "Marsaljetę" "Raudonąją vėliavą," "Varšuvietę." J. Baltrušaitis nebuvo didelio talento poetas, tad jo kūryba savo menine išraiška reiklesnio skaitytojo nebegali patenkinti. Bet XX a. pradžioje, revoliucinių mūšių dienomis, ta kūryba atliko didelį vaidmenį, stiprindama darbo žmonių kovos dvasią.

SAKO, KAD VARTOS NUODINGAS DUJAS

Maskva. — TSRS laikraštis "Trud" aprašydamas tą, kad Jungtinės Valstijos atgabeno į Pietų Vietnamą bakteriologijos batalioną, sako, kad jos ruošiasi plačiai vartoti nuodingas dujas prieš Pietų Vietnamo liaudiečius.

EINANT NAMO

Barsto,
Žarsto
Tartum miltus sniegą
Apledėjusiomis saujomis
Miega žmonės... [šiaurys.
Tik jinai nemiega,
Ir žinai —
Jinai
Duris
Atidarys.

Girgžda sniegas...
Paukščių takas blykšta...
Tolumoj sumirksi
žiburys...

— — — — — — — —

Koks bebūtum
Ir iš kur begrįžtum—
Motina
Duris
Atidarys.

Pranas Raščius

Kaip veikia "Medicare"

Pereitame "Laisvės" numeryje trumpai peržvelgėme Medicare detales — kaip tas įstatymas palies piliečius virš 65 metų amžiaus, ant kiek po tuo įstatymu bus apmokėta už ligonines, gydytojų paslaugas, mediciną, operacijas ir t. t. Šiame straipsnyje paduodame kai kurią papildomą informaciją apie Medicare, kaip tai Socialinės apsaugos (Social Security) išmokesnius, pensijas, našlių imokesnius, vaikų pasalpas ir t. t.

Naujasis įstatymas numato Socialinės apsaugos išmokėjimų pakėlimą septyniais nuošimčiais. Tas galioja senatvės pensijų, negalavimų ir mirusiųjų šeimų arba įpėdinių atvejuose. Mėnesinis minimalis išmokėjimas tuojau pakeliamas nuo $40 į $44. Pakėlimas 7% skaitomas reaktyviai nuo praeito sausio pirmos dienos, kitaip sakant, papildomos sumos už praeitą laiką nuo tos dienos, bus išmokėtos.

Pavienio pensininko arba pastoviai sunegalavusio darbininko pajamų maksimumas pakeliamas nuo $127 iki $135.90.

. . . .

Iki šiol į pensiją išėjęs darbininkas galėjo dalinai dirbti ir uždirbti ne daugiau kaip $1,200 per metus neprarasdamas jam teikiamų Socialinės apsaugos išmokėjimų. Dabar tas maksimumas pakeltas iki $1,500 — pensininkas galės, jei norės, tiek uždirbti per metus, ir gaus pilną Socialinės apsaugos išmokėjimą. Jeigu pensininkas uždirbs daugiau kaip $2,700, jam nuo to viršinio uždarbio dviejų dolerių bus atimtas vienas Socialinės apsaugos doleris. Jeigu jis uždirba virš $2,700, jis už kiekvieno perviršio dolerį praranda Socialinės apsaugos dolerį...

. . . .

Našlės, kurių mirę vyrai būtų gavę Socialinės apsaugos išmokėjimus, juos pradeda gauti, kaip buvo iki šiol, kai joms sukako 62 metai amžiaus. Bet jos turi teisę pasirinkti pradėti gauti juos sukakus 60 m., bet mažesnėmis sumomis.

Našlė, kuri pasirenka pradėti gauti tuos išmokėjimus anksčiau (tai yra, kai jai sukanka 60 metų), gaus 71 su puse nuošimčio, ko būtų gavęs jos vyras jam sukakus 65 metus. Jeigu ji laukia 62 metų amžiaus, ji gauna 82 su puse nuošimčio, ko vyras būtų gavęs.

. . . .

Pensininkų, pastoviai sunegalavusių arba mirusių darbininkų vaikai iki šiol gavo Socialinės apsaugos paramą, jeigu jie lankė mokyklą, iki 18 metų amžiaus. Dabar jie ją gaus iki 21 metų amžiaus, bet, žinoma, jeigu jie tęsia mokyklos (šiuo atsitikimu kolegijos) lankymą. Apskaičiuojama, kad virš ketvirtadalio milijono vaikų po naujų įstatymu pradės gauti paramą.

. . . .

Naujasis įstatymas patvarko, kad Socialistinės apsaugos išmokėjimais senatvės, sunegalavimo ir po mirties — įpėdinių atvejuose gali naudotis ir privatiški gydytojai, kurie atlieka stažinę tarnybą ligoninėse (interns). Iki šiol tik algas gaunantieji gydytojai buvo po Socialinės apsaugos sistema.

Socialinės apsaugos išmokėjimuose sunegalavimų atsitikimuose pravesta visa eilė palengvinimų ir pakaitų, kuriuos visus sunku išdėstyti, nes jie labai komplikuoti. Patariama kiekvienam darbininkui, kuris kada nors bandė gauti Socialinės apsaugos išmokėjimus dėl pastovaus sunegalavimo, iš naujo iškelti savo reikalavimą. Geriausia tuo atveju gauti informacijas pas savo buvusius unijos advokatus arba pačios Socialinės apsaugos (Social Security) pareigūnus. Gaunantieji dabar sunegalavimo apmokėjimus irgi turėtų savo bylas patikrinti.

Šen ir ten pasidairius

Delaware valstijoje, Wilmingtono apygardoje, teroristinės Ku Klux Klano organizacijos veikla žymiai pagyvėjo. Klanų vadai maskuojasi patriotizmo skraistėmis ir giriasi, kad jie nieko neturi prieš žydus ir Romos katalikus. Bet jie visa galia kovosią prieš komunistus.

Klanai vadina kamunistais ir tuos, kurie kovoja už taiką ir demonstruoja prieš karą Vietname.

Nors įstatymais yra uždrausta klanams, apsigaubusiems baltomis skraistėmis savo veidus, demonstruoti arba mitingus laikyti, tačiau jie su jokiais įstatymais nesiskaito, ir jų niekas nebaudžia. Atrodo, kad klanai palaiminti Vašingtono vyriausybės.

—:—

Begalvojant apie pusšimčio metų praeitį, net širdį šiurpuliai supurto! Būdami jauni, pilni energijos, organizavome savišalpos draugijas, klubus, statėme kultūrines patalpas su estradomis, kuriose vaidinome veikalus, rengdavome koncertus, prakalbas ir pramogas. Skaitau "Laisvėje" liūdną pranešimą iš Rochesterio, N. Y., kad Gedimino Draugystės namas, didoka salė, baras ir kitkas parsiduoda. Senieji ateiviai kulturnešiai nebegali namo išlaikyti...

Statant Gedimino Draugijos namą, aš buvau išrinktas namo statybos direktorium.

Filadelfijoje pastaruoju laiku du lietuvių klubai, su milžiniškais pastatais, puikiais įrengimais, parduoti.

—:—

Sakoma, kad Australijoje, legalizavus gimdymo kontrolės įstatymą, gimimai tiek sumažėjo, kad daugiau žmonių miršta, negu gimsta. Vyriausybė susirūpinusi gyventojų skaičiaus mažėjimu.

—:—

Pietinio Vietnamo partizanų išsilaisvinimo armija ne juokais daužo JAV karinius malūnsparnius. Tų karinių helikopterių tiek daug prarandama, kad šalia Chester, Pa., Vertol kopterių fabrikas nespėja tiek daug pagaminti... Vertol kompanija šiomis dienomis gavo už 26 milijonus užsakymą gaminimui malūnsparninių lėktuvų. Dabar fabrikas pyška visais garais dieną ir naktį.

Pregresas

Ievos Mizarienės knyga "Jaudinantys susitikimai"

Skaitydama I. Mizarienės knygą "Jaudinantys susitikimai" galvoju, kaip mūsų Ievos kaip rašytojos gabumai išryškėjo. Ši pirmoji jos knyga parodo, pasako, kaip puikiai, kaip gražiai jai vyksta rašyti.

Puslapiais "Jaudinantys susitikimai" nėra didelė, bet daug daug pasakanti. Daugiau, negu kitos stambios knygos. Seniai pažįstu Ievą ir visada galvoju, kad jos gabumui ribų nėra.

Pavyzdžiui, kaip puikiai Ieva moka pažinti žmones, kaip greitai ji moka įžvelgti grožį ir gyvenimo sunkumus. Visi žinom, kad mūsų Ieva pirmos rūšies kalbėtoja, graži, turtinga jos lietuvių kalba, nepaisant, kad Ievutė gimus ir augus Amerikoj.

Mes, Ievos Mizarienės draugai, pažįstami ir bendrai visi pažangieji lietuviai, turime širdingai ją pasveikinti, pasidžiaugti jos gabumais, jos energija, palinkėti jai tolimesnės, gausesnės rašytojos kūrybos. Pas mūsų Ievą yra didelio gabuvo **šaltiniai,** kuriuos ji būtinai turi išlieti!

Tikriausiai gal atsiras koks asmuo, kuris pasakys bei pagalvos, kad tik ūpo pagauta komplimentus jai siunčiu. Jei toks asmuo atsiras, tai labai prašau būtinai gauti viršminimą autorės knygą "Jaudinantys susitikimai" ir perskaityti. Pilnai tikiu, kad kiekvienas pagalvos, jog tai nėra siunčiamas jai komplimentas, bet šventa tiesa. Ypatingai patartina kiekvienai lietuvei moteriai perskaityti Ievos knygą. Kiekviena pasisems nemažai žinystės apie Tarybų Lietuvos moterų veiklą, mokslą, pasišventimą ir t.t ir t.t.

Štai pora iš Ievos knygos ištraukų. Knygos pradžioje autorė kalba apie savo mamytę. Jos žodžiai skamba labai ajutriai. Ji sako:

"Sveika, brangioji mano tėvų žeme! Kai ruošiausi į kelionę, mano senutė mamytė prašė. 'Alankyk ir gimtinę Dzūkiją. Pabučiuok tą brangią žemę. Aš visą gyvenimą svajojau vėl pamatyti tėvynę'..."

Deja, autorės mieloji mamytei neteko antrą kartą pasidžiaugti ta brangia žeme. Autorės motinėlė virš 80 metų amžiaus ir netekus brangaus regėjimo, akių šviesos...

Tačiau jos dukra rašo, kad jos vaizduotėje išliko gyvas, ryškus gimtojo krašto vaizdas. Autorė sako: Jos mamytė dar mato, prisimena Nemuno vingį bei šlaitus, kalveles ir pušynus, rasotas pievas ir mėnesienoje skendinčius laukus...

Autorė kalba apie Lietuvos vaikučius. Sako: Jeigu ją paklaustų, kas Lietuvoje paliko jai giliausią įspūdį, atsakyčiau: Vaikai, vaikai. Taip, Lietuvos vaikai yra laimingiausi visame didžiuliame mūsų pasaulyje!

Arba va autorė, tęsdama pasikalbėjimą Alytaus siuvimo fabrike, sako, kad ji labai nustebusi, sužinojusi, jog pačiame fabrike yra mokykla toms, kurios mažai klasių baigusios.

Autorė sako: Tuoj pat, pasibaigus pamainai, galima fabriko valgykloje papietauti ir sėsti į mokyklos suolą. Kur yra tokia kita šalis?

Prie to, kaip puikiai, kaip puikiai, kaip įdomiai autorė rašo apie Lietuvos dirbtuvių, įmonių moteris, darbininkes, jų veiklą, jų ideališkus siekimus ir t.t. Štai autorė rašo apie jos apsilankymą Noreikiškėse. Prieš jos akis išnyra Lietuvos žemės ūkio akademijos miestelis. Noreikiškėse daug saulės ir erdvės. Vėjas atneša iš laukų į auditorijas ir laboratorijas džiūstančio šieno kvapą, kažkur netoliese suburzgia mašinos. Noreikiškės — naujas Lietuvos Žemės ūkio akademijos miestelis, jis dvelkia žeme ir duona. O jeigu gerai įsiklausysi, girdėsi, kaip **šnara rugių varpos**... Matome, kaip autorė puikiai moka išsireikšti apie žemės ūkio grožį.

Labai įdomiai šios knygos autorė pasakoja apie Lietuvos moteris dailininkes, menininkes. Apie jų darbus, apie jų talentus, apie jų kultūrą. Kaip dirba moterys kolūkietės, kaip jos stengiasi pagerinti, palengvinti kitų gyvenimą ir t.t. Ta mūsų Ieva. Skaitau jos knygą ir balvoju, kad ši jos puiki, įdomi knyga būtų du-tris sykius ilgesnė.

Prie to, autorė labai įdomiai rašo apie pasikalbėjimus Kauno ligoninėse, apie gydymą, apie puikias, širdingas Lietuvos moteris gydytojas ir t. ir t. t.

Neturime užmiršti, kad mūsų judrioji Ieva yra Amerikos produktas, o taip sklandžiai, gražiai vartoja lietuvių kalbą. Didelis kreditas jos tėveliams už tokį puikų jos išauklėjimą.

Ievos Mizarienės "Jaudinantys susitikimai" knygoje įžanginę kalbą parašė talentingas Lietuvos rašytojas Juozas Baltušis. Štai, ką jis sako:

"Dalis nubiro, išsisklaidė svetimuose kraštuose, pamiršo takus į gintarinę Baltijos pakrantę. Tačiau geriausieji, tyriausieji ir šviesiausieji tapo dar karštesni gimtosios žemės patriotai, labai myli ir brangina pažangią mintį, lietuvišką žodį, Lietuvą. Tai vis faktai, ryškiai rodantieji, kad tėvynės meilės nenuplukdo jokie vandenynai, neatšaldo tūkstantmylių nuotoliai. Per platų Atlanto vandenyną atvežė autorė šią meilę."

Tai perlo verti žodžiai!

L—ma

San Francisco, Cal.

MEDŽIAI RUDENĮ

Ruduo, dažus ištaškęs—
Ant pilko žemės veido,
Į didelę kelionę
Plikus medžius išleido.
Prieš audrą medžiai ūžia,
Šakas aukštyn iškėlę:
"Atnešime gegužiui
Gležnutį pumpurėlį!"

-:- -:- -:-

Prie kubanės

Visos žvaigždės nuo
dangaus nukrito...
Sudužęs mėnuo į šukes
Šoka bangose, tik rytą
Nuskęs.
Bloškia akmenį
banga įsiutus,
Kam keliauti
nesiruoši kartu.
Kunkuliuoja baltos
pykčio putos
Ratu.

Elvyra Kubiliūtė

Kaip vienas caras keturis kartus gyveno

Pasaulyje buvo atsitikimų, kada mirusių arba nužudytų asmenų vardais pasivadindavo kiti asmenys—apsišaukėliai, kurie gyvendavo ir mirusių vardu veikdavo.

Taip nužudyto caraičio Dimitriaus vardu buvo apsišaukęs vienuolis Grigorius Otrepovas, o su Lenkijos kariuomene net Maskvą buvo užėmęs ir caravo 1805-1806 metais, kol rusai prieš apsišaukėlį sukilo ir jį nužudė. Paskui dar buvo du Lždedimitriai atsiradę. Vienas iš jų Dimitriaus vardu vadovavo valstiečių sukilimui prieš bajoriją.

1825 metais Tagan roge netikėtai mirė Rusijos caras Aleksandras I. Prieš mirtį jis buvo įpuolęs į didelį fanatizmą. Sakoma, kad jis kalbėjo apie pasitraukimą iš caro vietos.

Jam mirus, po kelerių metų pasklido gandas (legenda), kad būk caras gyvas Sibire Fiodoro Kuzmičiaus vardu, o vietoje caro palaidojo kokį tai karininką.

Kuzmičius Sibire išgyveno dar 40 metų po caro Aleksandro mirties. Jis pats savęs caru nevadino, bet jo išsilavinimas, daugelio kalbų žinojimas, pažinimas caro giminių ir kitų įžymių asmenų, panašumas į carą — daugelio akyse jį tapatino su caru. Net daugelis generolų manė, kad Sibire tikrai nuo bajorų pasislėpęs gyvena buvęs caras. Pirm mirties jis paliko raštą, kuriame slapraščiu neva atskleidė savo asmens paslaptį. To rašto niekas neišskaitė, o tarybinės santvarkos metu rašto specialistai palygino jo raštą ir caro Aleksandro I ir surado, kad tai skirtingų asmenų raštas.

Caras Petras III

Antroje dalyje 18-ojo amžiaus Rusijoje buvo baisus žmonių vargas. Ji dalyvavo Septynerių metų kare. Užėjo sausros, neužaugo javai. Prasidėjo ligos. Dvarponiai nesvietiškai spaudė baudžiauninkus. Po kaimus klajojo maldininkai ir pranašavo svieto pabaigą.

1761 metais mirė carienė Jolizaveta, Petro Didžiojo dukra. Rusijos caru tapo vokietukas, jos seserėnas, sūnus kitos Petro dukros, kitos motinos Holšteino princas, kuris, tapdamas Rusijos caru, pasivadino Petro III vardu.

Pirm to jis buvo apvesdintas su vieno vokiečių karininko dukra, taip pat Rusijos carų giminaite, kuri ištekėdama pasivadino Jekaterinos vardu. Vėliau ji žinoma kaip Rusijos carienė tarp 1762-1796 metų.

Tarp Petro ir Jekaterinos meilės nebuvo. Jie apvesdinti Rusijos sosto sumetimais, Jekaterina buvo gabi, apsukri, pagal tuos laikus apsišvietusi.

Petras, priešingai, buvo bukaprotis. Jis ir suaugęs elgėsi kaip vaikas. Tuo pat metu buvo aklas Prūsijos karaliaus Fridricho II-ojo pasekėjas. Jis tuojau sulaikė karą prieš Prūsiją ir ruošėsi pereiti į jos pusę. Rusijos bajorams, o ypatingai karininkams, tas nepatiko. Jie padarė suokalbį ir 1762 metų birželio mėnesį Petrą III nužudė, o Rusijos carienė paskelbė Jekateriną.

Pugačiovas skelbiamas Rusijos caru

Kazokų sukilėlių vadai pasinaudojo proga, nes buvo paskalų, kad būk caras Petras III išliko gyvas, o bajorai jį norėjo nužudyti už tai, kad jis yra bauddžiauninkų šalininkas.

Žmonės buvo išvargę, bet tamsūs. Jie tikėjo tais paskalais. Sukilėlių vadai gerai žinojo, kad tas pagelbės jiems kovoje prieš bajoriją ir carišką valdžią.

Štai kaip TSRS istorikas A. Gorbovskis aprašo apsišaukėlio Petro III rolę:

"Slapta sklido gandas, kad caras esąs gyvas ir slapstąsis kažkur tarp žmonių. Jis telaukiąs savo valandos, kad pasirodytų, kad patrauktų kartu su liaudimi prieš carienės valdžią.

O tie, kurie tikėjo gandu ir jį toliau skleidė, buvo mušami, plėšiamos jiems šnervės, varomi etapu į Sibirą. Bet šnabždesio tai nenutildė. Kuo smarkiau buvo kankinami žmonės, tuo labiau jie tikėjo, kad caras pasirodys. Ir iš tiesų, jis atsirado. Ir metė šūkį, kad jis su liaudimi ir prieš bajorus. Aplink carą tuoj ėmė rinktis kazokų ir pabėgėlių valstiečių kariuomenė. Ypač pasižymėjusius atamanus vieš pat kėlė į 'jenerolus.' Po visą Rusiją slapti pasiuntiniai išnešiojo caro raštus liaudžiai. Ant jo buvo 'valstybiniai antspaudai' ir parašai 'Petras III.'

Tai buvo kelerių metų valstiečių,kazokų ir kirgizų sukilimas, kurio metu kelis kartus buvo sumušta carienės armija. Pagaliau buvo papirkti keli sukilimo vadai. Jie suėmė ir išdavė J. Pugačiovą caristams. Maskvoje jį gyvą sudraskė.

Ir vėl "atgijo" Petras III

Petras III vieną kartą nužudytas karininkų - suokalbininkų. Kitą kartą jo vardu apsišaukėlis J. Pugačiovas, buvęs darbo žmonių sukilimo vadas, nužudytas Maskvoje. Bet, kaip istorikas A. Gobrovskis rašo, atsisako mirti. Gobrovskis rašo:

"Jis vėl atsirado, tik tą kartą toli nuo Rusijos — Juodkalnijoje, prie Adrijos jūros.

Vadinosi jis Stefanas. 'Jis buvo vidutinio ūgio,— rašė vienas amžininkas, — kaulėtas, išblyškęs, rauplėtu veidu, o tankūs plaukai struogomis krito ant kaktos iki pat akių.'

Juodkalnija pergyveno didžiausio susiskaldymo periodą. Tarpusavio vaidai draskė nedidelę šalį. Kiekviena politinė grupė, kiekviena giminininė sąjunga nuolat stengėsi pasodinti į karaliaus sostą savo žmogų. Tada ir atsirado tuose kraštuose 'rusų caras Petras III.'

Tūlas kapitonas Tanovičius, buvęs Peterburge ir ten matęs Petrą III, priesaika paliudijo, kad Stefanas ir Petras III — tas pats asmuo. Vienuolis Feodosijus, pažinojęs Petrą, tą pat tvirtino. Paskutinės abejonės išsisklaidė, viename vienuolyne suradus rusų imperatoriaus portretą. Buvo nuspręsta, kad kopija atitinkanti originalą.

Ir štai garbingiausių juodkalniečių deputacija atvyko prie nedidelio Stefano namelio durų. Jis buvo prašomas sutikti valdyti Juodkalniją. Kaip jo vietoje būtų pasielgęs koks nors eilinis avantiūristas? Tikriausiai, iš karto būtų sutikęs. Kitaip pasielgė Stefanas. Jis suplėšė deputatų atneštąjį prašymą ir sviedė jiems po kojomis. Jis atsisakė priimti sostą, kol šalyje siautėja nesantaika ir vaidai.

Delegatai sugrįžo ir visa išdėstė susirinkimui. Po tokio žesto jau niekas neabejojo, kad žmogus, kurio buvo prašyta valdyti Juodkalniją, iš tiesų Rusijos imperatorius

1768 metų sausį Cetinjės mieste visuotiniame liaudies susirinkime Stefanas pasisklebė Rusijos caru Petru III. Tačiau vadinti save liepė ne caru, o tiesiog Stefanu. Taip pasirašinėdavo jis ir valstybinius popierius: 'Stefanas, mažas su mažaisiais, geras su geraisiais, piktas su piktaisiais.' Tas žmogus ir įėjo į istoriją Stefano Mažojo vardu.

'Rusų imperatorius Petras III' Juodkalniją valdė 6 metus. Šalyje liovėsi vaidai. Stefanas pasirodė esąs puikus valstybinis veikėjas. Jis stengėsi būti teisingas ir, kaip galėdamas, padėdavo paprastiems žmonėms. Ne kartą per tą laiką juodkalniečiams teko atremti turkų antpuolius.

Kartą Stefanas turkų antpuolį atrėmė ne karinėmis, o statybinėmis priemonėmis. Ką gi ėmėsi statyti 'rusų imperatorius' — įtvirtinimus kalnuose, sargybinius postus? Ne. Jis įsakė statyti dideles kareivines rusų karininkams ir kareiviams, kurie neva turėję troj atvykti į pagalbą juodkalniečiams. Jis teisingai galvojo, kad per turkų šnipus ta žinia pasieks pašą. Taip ir įvyko. Stefanas neapsiriko, galvodamas apie turkų šnipus Juodkalnijoje. Bet jis negalėjo įtarti, kaip arti jo paties buvo tie žmonės. Apie tai jis per vėlai sužinojo. Naktį miegantį jį papiovė turkų papirktas tarnas-graikas.

Taip trečią kartą mirė rusų imperatorius Petras III.

Tačiau Petro III istorija tuo dar nesibaigė. Tais pačiais metais vėl atsirado žmogus, pasivadinęs Petru III. Kaip Petras III jis 12 metų važinėjo po įvairius Europos miestus ir sostines. Jis susirašinėjo su valdančiais monarchais, jam rašė net Volteras ir Ruso. Šio apsišaukėlio likimas pasirodė ne ką geresnis už kitų, pasivadinusių Petro III vardu. Jis buvo areštuotas Amsterdame, pats persipiovė venas. Pagaliau Petro III šmėkla išnyko."

Ypatingai įdomus Petro III apsišaukėlio veikimas Juodkalnijoje. Dabar Juodkalnija yra Jugoslavijos dalimi.

D. M. Š.

Iš nepaprastos viešnagės mano gimtinėje Latvijoje

Skambėki daina po šalis plačiausias!

Liepos 12 d. grupė latvių turistų, kurią sudarė 64 asmenys iš įvairių miestų ir miestelių, vakare iš Kennedy orlaukio didžiuliu džetiniu lėktuvu pasikėlę leidomės per Atlanto vandenyną į Europą.

Pasiekus Maskvą ir naktį pernakvojus puikiame netoli Raudonosios aikštės viešbutyje, po pusryčių nors trumpam laikui mūsų vadas leido pamatyti Kremlių. O papietavus tarybiniu lėktuvu skridome į Tarybų Latvijos sostinę Rygą. Čia mus pasitiko minia žmonių ir sykiu giminės, valdininkai, laikraščių reporteriai ir fotografai su gėlių puokštėmis. Ne vienam iš mūsų amerikiečių veržėsi iš akių džiaugsmo ašaros ir malonumas jaudino širdį nesurandant žodžių prakalbėti. Giminės, sveikina, bučiuoja, kalbina. O tu, stovi lyg "druskos stulpas," negalėdamas atsipeikėti.

Ar tai tikrenybė, ar tik sapnas?! Man tai buvo sunkiausia, nes prieš 40 metų palikau sesę vos 19-os metų jaunutę mergaitę. O dabar randu ją jau dviejų suaugusių vaikų motiną ir su dviem anūkais. Sesutės sūnus dar einąs mokslą studentas, nevedęs.

Mūsų turistų grupę apgyvendino didžiuliame viešbutyje "Ryga," kuriame išbuvome 17 dienų. Mus amerikiečius kaip svečius priėmė kuo geriausiai.

Tarybų Latvijos 25-ųjų Tarybų santvarkos metinių Dainų šventėje dalyvavo 28 chorai su 20,000 jaunimo, tarp kurių pasirodė ir mūsų lietuvaitės "Audėjos" su tautiniais šokiais ir daina prie A. Balčiūno muzikos.

Dainų-šokių šventėje dalyvavo ir 12-os tautų šokių ansamblis puikiame Kultūros-poilsio parke.

Kaip neapsakomai džiugu ir malonu buvo matyti Latvijos jaunimą, taip sparčiai žygiuojantį petys petin pirmyn į šviesesnį, daug žadantį gyvenimą, švenčiant 25-ąsias metines. Šiandien po Tarybų vėliava Latvijos jaunimo daina skamba garsiau!

Po dainų šventės autobusu pavežiojo mus po Rygos miesto apylinkes ir buvusių dvarponių vietoves, muziejus, mokslo įstaigas. Mane labai žavėjo Rygos naujų namų statyba, su centriniu apšildymu ir madingu įrengimu.

Miestai švarūs, krautuvės pilnos visokių gyvenimui reikalingų daiktų. Kai kur matosi mažų trūkumų — "napkinų," "tūtpikų." Bet tai menkniekis.

Išleistuvių banketas

Liepos 29 d. mums amerikiečiams buvo surengtas banketas su daina ir šokiais viešbučio "Ryga" Mažojoje salėje. Vakarui pirmininkavo J. Kalninš, kuris mus supažindino su rašytojais, žurnalistais, mokslo darbuotojais, operos dainininkais, teatro artistais. Po dainų ir gardžios vakarienės sekė šokiai, tai ir mes turistai turėjome progą gerai pasišokti. Atsisveikinimo vakaras tikrai buvo nepaprastai gražus, kuris baigėsi su daina draugiškoje atmosferoje. O rytojaus dieną turėjome apleisti Rygą, mano gimtąjį kraštą ir sykiu sesutę ir jos šeimą. Man nebuvo lengva ištarti paskutinį **"Good bye."**

Trumpai, viską suglaudus

Esu labai ir pilnai patenkinta mano seniai svajota kelione į Europą. Taipgi esu linksma, kad mano amžiuje galėjau dar sykį pasimatyti su sesute, kurios nebuvau mačiusi per 40 metų. Taipgi įdomu buvo pamatyti ir mano Latviją, jos originalų kultūrinį gyvenimą ir tradicijas po Tarybine vėliava, kuri nuo senų laikų giliai rišasi su istorija.

Teisingai pasakius, Latvija ir seniau buvo daug aukščiau pažengusi savo kultūriniame gyvenime už savo kaimynkas. Mano akimis žiūrint, visi jos žmonės gražiai madingai apsirengę. Gažiai gyvena, turi jau ir skalbiamas mašinas.

Už penkių kambarių butą su centrine šiluma, šiltu vandeniu ir elektros šviesa temoka tik 20 rublių per mėnesį. O pas mus Amerikoje iš tūlų žmonių pasigirsta neteisingos kalbos — būk ten žmonės nieko neturi, badauja. Tai prasimanymas.

Iš po kelionės po Europą sustojau ir Maine valstijoje aplankyti mano vaikus, kurių buvau pasiilgusi. Taipgi aplankiau draugus ir mano draugės Emilios Krapavickienės kapą. Palaidota gražioje vietoje, "Kupiškėnų laisviečių kaimelyje," ąžuolų kalnelio kapinėse.

Mano nuoširdus ačiū visiems draugams, su kuriais nors dalį savo laiko praleidau. Aš niekados mano brangių laisviečių, kaip ir lewistoniečių nepamiršiu, nors toli nuo jūsų gyvenu...

Anna Walinčienė

Mirė mano jaunystės draugė

Po ilgos ir sunkios ligos rugpiūčio 2 d. mirė Eugenija Pluškaitė - Pargelienė, gimusi Liepojuje 1901 metų vasario 14 d.

Liūdinčius paliko savo gyvenimo draugą Petrą Pargelieną, sūnų Albertą ir dukrą Liliją, Windsor, Ont., Kanadoje.

Tebūna mūsų nuoširdi užuojauta velionės Eugenijos šeimai ir draugams.

A. J. Walinčiai

Florida.

AUKSAS IŠ OKEANO?

Ar galima gauti iš okeano vandens auksą?. Ši problema seniai jaudino mokslininkus. Tačiau gausūs mėginimai išskirti iš vandens brangakmenius ir retus elementus, kurių tiek daug vandenynuose, iki šiol buvo nesėkmingi.

Ir vis dėlto neseniai chemikas E. Baueris sukūrė medžiagą, sugebančią akumuliuoti auksą, iš 100 litrų vandens jis gavo 1.4 milijoninę dalį gramo brangaus metalo!

Dabar Ernestas Baueris ruošiasi atlikti eksperimentus platesniu mastu, tiesiog vandenyne.

Įspūdžiai iš Tarybų Lietuvos

(Pabaiga)

Sesuo Marytė Mikalauskienė labai pasitenkinus dabartiniu gyvenimu. Ji turi karvę, dvi kiaules, avį su ėriukais, ančių, vištų, gauna pensiją, dar po biskį padirbėja. Ji sakė: "Aš niekados pirmiau taip gerai negyvenau, kaip dabar."

Pasikalbėjimas su kolūkiete

Kolūkietė Elzbieta Banienė, iš Matrosovo kolūkio, kuri pirmiau 10 metų gyveno Amerikoje, So. Bostone, o į Lietuvą grįžo po Pirmojo pasaulinio karo, sakė, kad dabar Lietuvoje žmonių gyvenimas žymiai pagerėjo. Ji sakė, kad kolūkyje karvių melžėjos per mėnesį gauna po 150 rublių, o dar už gerą galvijų prižiūrėjimą gauna premijas.

Kolūkiečiai gauna po 4 kilogramus grūdų ir po 1 rublį 50 kapeikų už kiekvieną darbadienį. (Kilogramas — 2 svarai su penktadaliu.) Prie to jie turi po 60 arų žemės daržams. Užlaiko po karvę, kiaulių, žąsų, vištų. Jų karvės ganyklas ir šieną gauna nemokamai. Jų karvių ir kiaulių niekas neištaksuoja, neatima už skolas, kaip kad būdavo Smetonos režimo metais. Dabar prie tarybinės santvarkos žmonės yra pasitenkinę, nereikia jiems badauti ir vargti. Ji sakė:

"Jeigu prie Smetonos režimo nebūčiau panešusi tiek daug vargo ir skurdo, tai dabar būčiau bent 10 metų jaunesnė."

Dabar kolūkiečiai į turgų važiuoja automobiliais, o prie Smetonos režimo kaimiečiai neturėjo už ką nė dviratį nusipirkti. Apšvieta Lietuvoje jau aukštai pakilusi. Jaunimas mažai lanko bažnyčias. Taip man sakė kolūkietė E. Banienė.

Trakuose

Birželio 27 dieną išvažiavome į Trakus, į Draugystės šventę. Trakų mieste lietuvaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, mus pasitiko ir prisegė garbės ženklelius. Didžiajame parke, kur įvyko parengimas, mus susodino į priešakines eiles, kartu su Lietuvos prezidentu Paleckiu.

Kol prasidėjo programa, vyko draugiški pasikalbėjimai. Lietuvos prezidentas Justas Paleckis sakė:

"Jūsų, amerkietės, prezidentas kur eina arba važiuoja, yra didelėje policijos apsaugoje. Aš gi jau 25 metai Lietuvoje prezidentauju ir neturiu jokios apsaugos."

Programai prasidedant suplevėsavo Tarybų Sąjungos ir Tarybų Lietuvos vėliavos, suskambėjo TSRS ir Lietuvos himanai. "Su Lenino vardu," V. Laušo muzikai dirigavo A. Paulauskienė. Dainavo mišrus choras liaudies dainas. Paskui moterų choras, o vyrų choras užtraukė seną revoliucinę dainą "Drąsiai į kovą stokim," dirigavo J. Vasiliauskas.

Sekė kolektyviniai šokiai. Šoko jaunimas, pasipuošęs spalvingais kostiumais, iš skirtingų miestų. Šoko pagyvenusių žmonių grupės. Tikrai, tai buvo Draugystės šventė.

Programai užsibaigus važiavome pažiūrėti buvusių Lietuvos kunigaikščių pilies. Pilis jau visa atremontuota, gražiai atrodo.

Pas moksleivius

Baigiantis mūsų viešnagei dar turėjome progą laivu paplaukioti po Trakų ežerą, nes studentai mus užkvietė. Studentai savo stovykloje mus pasitiko su su gėlių puokštėmis ir davė meninę programą.

Paskui jie suruošė iškilmingus išleistuvių pietus, nes pirmadienį mes jau turėjome atsisveikinti su Lietuva. Gražią kalbą pasakė gen. V. Karvelis. Ragino darbuotis už pasaulinę taiką.

Prezidentas Paleckis, tarp kitko, sakė: "Čia vieši tie Amerikos lietuviai, kurie nenori karo Vietname... Tų, kurie nori karo, čia nesiranda, nes daugelis iš jų yra prasikaltę prieš Lietuvos liaudį. Kiek žinoma iš spaudos, jeigu jie gautų nors penkias atomines bombas, jas pasiųstų ant Lietuvos."

Po visų apeigų jaunimas linksmai praleido vakarą, o paskui mus palydėjo iki laivo.

Į Vilnių sugrįžome jau po 10 valandos vakare. Pirmadienį, birželio 28 d., rytą, nuvykome į aerodromą. Ten radome susirinkusių daug žmonių: giminių, draugų, pažįstamų su mumis atsisveikinti. Gi 8 valandą ryto tarybiniu lėktuvu išskridome į Leningradą.

Leningrade

Į Leningradą atvykome 9:30. Po skanių pusryčių išvykome pamatyti miesto ir buvusių caro vasarnamių.

Mieste matėme labai didelių pastatų, net tokių, kurie užima apie pusę mylios ilgio. Pastatai daugumoje yra šviesios spalvos, arba visai šviesiu medžiagų, tai labai gražūs.

Per miestą teka išsišakojusi upė. Paupyje žaidė jaunimas. Miesto pakraštyje privažiavome labai didelį parką. Parke stebino mus jo grožis. Teka iš šaltinio upelis, įrengti labai gražūs fontanai, gražiausios figūros. Fontanai meta vandenį labai aukštai. Jų yra daug. Po jais stovi auksu žėrinčios stovylos, įvairiausio dydžio ir įvairiausių formų. Gidas sakė, kad jos padarytos iš gryno aukso.

Caro vasarnamis stovi prie Baltijos jūros kranto. Jis žiba auksu, bet yra senoviško stiliaus.

Į Helsinkį, Suomijos sostinę, atvykome birželio 29 dienos rytą. Atvykę anksti, tai turėjome progos pamatyti miestą.

Helsinkis pusėtinai didelis miestas. Sakoma, kad gyventojų turi 496,000. Yra moderninių, gražių pastatų ir parkų. Departamentinės krautuvės panašios į Amerikos.

Diena buvo graži, saulėta, bet oras šaltas. Žemė kalnuota, akmenų ir uolų yra daug, kaip ir pas mus Naujojoje Anglijoje guli jie pamariais.

Iš Helsinkio išvykome į Stokholmą birželio 30 d., o iš ten SAS lėktuvu leidomės link Amerikos per vandenyną.

New Yorką pasiekėme pusė po šeštos valandos vakare. Čionai vėl susitikome su K. Petrikiene, A. Bimba, J. Grybu. Pasikalbėjus leidausi į Bostoną, kurio aerodrome radau savuosius mūsų belaukiančius. Tai taip baigėsi mano kelionė į Tarybų Lietuvą ir Tarybų Sąjungą.

H. Tamašauskienė

Partizaninės kovos Peru respublikoje

Truputis iš istorijos

Per pastaruosius du mėnesius naujas, ir gal būt didesnis, frontas atsidarė Pietų Amerikos išsilaisvinimo kare. Veiksmai vyksta Peru, Andų kalnuose, kur gyvena quechua kalbantieji senovės inkų civilizacijos palikuonys. Ši civilizacija buvo paplitusi nuo Cuzco miesto, apėmė Ekvadorą ir didesnę Čilės dalį.

Baltųjų viešpatavimas pasmerkė šią kadaise pažangią ir turtingą tautą skurdui ir tamsumui, ir tokia padėtis tęsėsi per ištisus keturis šimtmečius. Du trečdaliai šių dienų Peru gyventojų nedalyvauja "savo" krašto ekonomikoje, vartodami tai, ką jie patys gali pasigaminti, ir gyvendami tose žemėse, kurių dar nėra iš jų pagrobusios JAV kasyklų korporacijos.

Pakrantės miestuose revoliucinis sąmoningumas pradėjo bręsti po pirmojo pasaulinio karo jaunųjų inteligentų tarpe. Vienas iš žymiausiųjų Pietų Amerikos marksistų Jose Carlos Mariategui (miręs 1930 m.) buvo iš Peru. Bet Peru niekad neturėjo revoliucijos. Šis kraštas davė daug progresyvaus judėjimo renegatų (išdavikų), ypač Haya de la Torre, Amerikos Liaudies revoliucinės sąjungos (APRA) įsteigėją, kuris 1962 m. buvo Vašingtono favoritas ir įvairių antikomunistinių jėgų kandidatas į prezidentus.

Dabartinis režimas.

Dabartinis prezidentas - architektas Fernando Belaunde Terry, "liberalas", atėjo prie valdžios 1963 m., po to, kai nacionalistiniai armijos pulkininkai pasipriešino Hayos ambicijoms. Žemvaldžių ir užsieniečių interesai ir susijungimas Hayos šalininkų kongrese su buvusio diktatoriaus gen. Manuelio Odria pasekėjais greitai paskandino Belaundės revoliucinių reformų programą. Tačiau Belaundės agrarinė reforma, anot Peru Valstiečių Federacijos, yra "agrarinė apgavystė, nes ji išlaiko dideles žemėvaldas ir dar labiau suvaržo tradicines valstiečių bendruomenes. Valstiečių Federacija neseniai pareiškė, kad dabar valstiečių kalinimas ir žudymas ir trėmimas pralenkia net buvusius režimus.

Po 1961 m. ypač padaugėjo badaujančių quechuas sporadiškas įsiveržimas į žemes, po to, kai jie bergždžiai ieškojo teisybės teismuose (tie nedaugelis advokatų, kurie norėjo jiems padėti, buvo suimti kaip "komunistai".) Kartu iškilo ir vadovavimo klausimas, nes miesto progresyvistai ir potencialiai revoliucinės masės gyvena skirtinguose pasauliuose. 1959 m. intelektualas Hugo Blanco, Castro idėjų įkvėptas, išmoko quechua kalbos ir pradėjo organizuoti pasipriešinimą Convencional slėnyje netoli Cuzco miesto,, bet 1963 m. pasidavė policijai.

Naujas vadas

Dabar visas Peru žino, kad atsirado naujas išsilaisvinimo vadas. Tai Luis de la Puente Uceda, 37 metų amžiaus juristas ir Hayos giminaitis. Jis gerai žino Lotynų Amerikos agrarines problemas, jis vietoje išstudijavo Kubos reformas. De la Puente yra Trujillo miesto studentų didvyris, mylimas šio krašto valstiečių gynėjas. Jis daug metų praleido kalėjime ir ištrėmime, išlaikė du mėnesius nuolatinio kankinimo 1954 metais, Odrijos režimo metu.

Palikęs koruptišką APRA partiją, jis 1961 metais, gindamasis, užmušė vieną iš APRA samdinių, pasiųstų į Trujillo miestą jį nužudyti. Jo gynimasis teisme, sujungiant bylą su Peru valstybės eksploatacija 400 metų bėgyje užsieniečių naudai, buvo toks puikus, kad po ilgo kalinimo laiko jis buvo išlaisvintas. Jo organizacija tapo kairiuoju revoliuciniu judėjimu ir vadovauja dabar naujiesiems partizanams.

Partizanų veiksmai

Priešingai paskaptingumui, kuriuo Blanco gaubdavo savo veiksmus, De la Puente davė interviu korespondentui iš Limos, kuris pasiekė jo štabą Convencion slėnyje, 35 valandas iškeliavęs per kalnus. Limos laikraščiui davė De la Puentės ir jo štabo fotografijas. Visi jie ginkluoti automatiniais ginklais, "kažkur džiunglėse", prieš prasidėsiant partizaniniams veiksmams. Tai buvo atviras iššūkis Civilinei Gvardijai: ateikite ir paimkite mus.

Taip pat yra paskelbta apie du kitus partizaninių junginių vadus — Guillermo Lobaton ir Gonzalo Fernandez Gasco. Partizanų junginiai apima ne daugiau 100 žmonių kiekvienas, bet krašte yra mažiausiai 10,000 valstiečių, kurie partizanams padeda.

Pirmaisiais partizanų veiksmais buvo Civilinės gvardijos barakų ir konvojų užpuolimai, atimant sprogstamąją medžiagą, matomai, norint aprūpinti partizanus ginklais. Kol lėktuvai ir malūnsparniai ieškojo džiunglėse sukilėlių pėdsakų, o valstiečiai buvo gaudomi, kad per kankinimus išduotų sukilėlių būstinę, partizanai sugavo Civilinės Gvardijos vadą Capt. Bermamendę.

Atsišaukimai

Sukilėliai skelbia savo siekimus per radiją "Revoliucinių Andų balsas" ir per lapelius, platinamus miestuose: "Padarykim Peru turtinga, stipria ir pažangia šalimi, pašalinkime imperializmą, praveskime agrarines reformas". Partizanų veiksmai plinta nuo Cuzco ir Junen departamentų iki Huencavelica ir Ayachucho.

Pirmąją liepos mėnesio savaitę bomba sprogo priešais Limos nacionalinį klubė ir didelį viešbutį. Studentai krikščionys demokratai buvo sumušti ir areštuoti už demonstraciją, nukreiptą prieš kapitalistų prabangą, tuo tarpu, kai liaudis badauja. Prezidentas Belaundė panaikino visas konstitucijos garantijas ir vienuolikos miestų teritorijoje suėmė ir metė į kalėjimus šimtus progresistų — pagal vieną laikraštį, 700. Policija praneša, daug "komunistinės propagandos" buvo rasta suimtųjų namuose, kas įrodo, kad "partizanai veikia pagal Maskvos, Pekino ir Havanos instrukcijas". Iš tikrųjų, Peru Komunistų partija pareiškė rimtai remianti de la Puente, nors su juo yra "rimtų nesutarimų".

Policijos teroras

Kai buvo pranešta apie naujus partizanų veiksmus Cajamarca ir Puno departamentuose (netoli Ekvadoro ir Bolivijos sienų), miestų ir kaimų gyventojams prasidėjo naujas sistematinio policijos teroro periodas, buvo pradėta maištininkų veiksmų rajonus bombarduoti napalmu. Cuzco mieste 35 studentai buvo areštuoti už nelegalų ketinimą prisidėti prie de la Puente. Vidaus reikalų ministras, pripažindamas sukilimo faktą, kurį jis savaitė prieš tai neigė, pasakė, kad universitetai pasidarė "komunistinės agitacijos centrais" ir prisiekė, kad "maištininkai prieštvarką ir įstatymus bus išvyti". Reguliariosios armijos "prieš-partizaniniai" junginiai buvo pasiųsti veikti su tokiom instrukcijom: "Jokio pasigailėjimo, jokių belaisvių - didvyrių".

Kas laimės?

Belaudės režimo šansai sulikviduoti partizanus šiuo metu atrodo nedideli ir yra galima laukti perversmo ir diktatoriaus Odria grąžinimo. Belaundės mažuma Accion Popular partijoj buvo susilpninta iškritus jos generaliniam sekretoriui Villaran Rivera, kuris protestavo prieš vyriausybės silpnumą reakcijos atžvilgiu. Po to Belaundę apleido daugumas atstovų kitos partijos jo koalicijoje — krikščionių demokratų — už nesugebėjimą pravesti struktūrines reformas ir nacionalizuoti naftą. Jis pasiliks izoliuotas, jeigu nesugebės gauti paramos iš armijos.

Kaip rašo Meksikos El Dia, Belaude dabar yra priverstas pateisinti savo smurto panaudojimą prieš valstiečius, studentus ir politikus - demokratus tokiais argumentais, kuriais niekas netiki, būtent, kad tautos nepasitenkinimas yra išprovokuotas prasiskverbiančių į kraštą užsienio agitatorių". Tokiu būdu kitas "liberalus" prezidentas, atrodo, bus pašalintas, o krašto problemas teks spręsti kraujo praliejimu

Iš "National Guardian"

vertė **Irena**

Varšuvos vakarai vasarą

Kokie jie, Varšuvos vakarai?

Vasarą jie parkuose kvepia iš pradžių alyvomis, vėliau — jazminais, akacijomis, rožėmis. Lakštingalos suokia net miesto centre.

Varšuvoje daug žalumynų, daug parkų — senų ir naujų, įrengtų pagal architektų projektus, siekiant papuošti miestą, siekiant, kad jame būtų lengviau kvėpuoti. Varšuviečiai vadina parkus ir skverus sostinės "žaliaisiais plaučiais." Kartu su vejomis (neskaitant priemiesčio miškų) jie užima daugiau kaip tūkstančio hektarų plotą.

Tiesą sakant, mes dabar mažai vaikščiojame. Kinas, kavinė, teatras arba vakaras, praleistas namie prie televizoriaus, — štai kas tipinga varšuviečiams. Bet jeigu pas mus atvažiuotų svečias, mes būtinai pasiūlytume jam pasivaikščioti vakare.

Senamiestis sužavi ateivį savo įvairiaspalvių mūrinių namelių grožiu, siauros gatvelės ir **viduramžių** tvirtovių sienos pasakoja apie Varšuvos istoriją ir apie didžiulę meilę, su kuria architektai, dailininkai po karo atstatė šiuos miesto lobius, miesto, kuris pasirinko savo herbu Sireną.

Iš Senamiesčio turgavietės mes nueitume tiesiai Novy Swiato gatve prie Jeruzalės alėjų, o paskui Kurčios ir Maršalkowskos gatvėmis. Šioje miesto dalyje ryškiausiai šviečia vakare ir naktį įvairiaspalvės neoninės reklamos.

Bet, atrodo, svečias jau šiek tiek pavargo bevaikščiodamas? Jis sako, kad parkai — įsimylėjėlių mėgstama vieta. Ką gi, užsukime į kavinę. Dabar vasara, todėl geriausia pasėdėti gryname ore po lietsargiu. "Mala čarna" (puodukas kavos) sustiprins pavargusį svečią. Kava, arbata, pyragaičiai, ledai, plaktos grietinėlės kremas... Ką malonėsite? Gal būt, vyno taurelę? Kavos yra visur, kiekvienoje gatvėje. Tai sena tradicija. Tik anksčiau į kavines eidavo vien literatai, aktoriai, gydytojai, advokatai arba garbingi pensininkai, o dabar — visi. Ir eina ne tam, kad kaip nors praeitų laikas. Mes užsėdam į kavinę neilgam, išgeriame puoduką kavos, susitinkame su pažįstamu ir vėl einame savo reikalais.

Jaunimui atidaryti klubai-kavinės, kur galima pasiklausyti muzikos, pašokti, bet čia jau nėra nei vyno, nei alaus.

Mes skundžiamės, kad šios kavinės "Baiki," "Sarotki," "Piotriusė," "Danusė," "Malenkė" ir "Bombonerki" pernelyg anksti uždaromos — 10 valandą vakaro. Tenkindamos varšuviečių pageidavimus, kelios kavinės pradėjo "budėti" iki vidurnakčio.

Labai populiarus mūsuose kinas. Šiuo metu sostinėje yra daugiau kaip 70 kino teatrų. Po karo, 1945 metais, visoje Varšuvoje tebuvo vienas kino teatras — dešiniakrantėje miesto dalyje, Pragoje.

Varšuviečiai — aistringi teatralai. Čia yra 25 teatrai. Didžiausieji iš jų — Nacionalinis, "Vspulčesny," "Polski," "Povszechny," "Ateneum." Repertuaras įvairus —pradedant klasika ir baigiant naujausiais įžymiųjų pasaulinės dramaturgijos atstovų kūriniais. Garantuoju, vakaras, praleistas Varšuvos teatre, nebus tuščiai praleistas vakaras.

Jau baigiamas statyti nuostabus savo techniniu įrengimu Didysis operos ir baleto teatras. Ši scena — viena didžiausių pasaulyje — bus atidaryta šį rudenį.

Daug varšuviečių vakarais sėdi namie, žiūri televizorių. Beje, geriausias laidas rodo Televizijos teatras. Žiūrovams taip pat patinka detektyvai iš ciklo "Kobra," jie atidžiai klausosi "pono Vichereko," kuris specializuojasi oro prognozių srityje. Ir valandų valandomis klausosi transliacijų iš sporto stadionų.

Jau vėlu... Bet 32-ajame kultūros ir mokslo rūmuose (Tarybų Sąjungos dovana Varšuvai) aukšte kai kuriuose languose dar šviesu. Rūmuose — teatrai, kinas, Jaunimo rūmai, restoranai ir kavinės. Visa tai pirmuosiuose aukštuose. Anksčiau — dvidešimtajame ar dvidešimt penktajame aukšte — vakarais vyksta užsienio kalbų kursų užsiėmimai. 2-3 kartus per savaitę čia renkasi kursų klausytojai, daugiausia suaugę.

Brangus drauge, jeigu kada nors atvažiuosi pas mus, mes tau padovanosime keletą maloniausių Varšuvos vakarų. Bet pradėsime nuo pasivaikščiojimo, sutinki?

K. Solecka

Miško daina

Einu taku, keliu einu,
Tarpe berželių, tarp liaunų—
Plaukai pribiro tiek spyglių,
Kad jų išimti negaliu.
O aš einu, einu, einu.
Apsvaigus nuo beržų dainų!
Kaip gera, žalia ir švelnu,
Lyg pataluos, ant samanų...
Štai voverėlė stryk-pastrykt,
Na, pabandyk, pagauk, pavyk!
Drauge su ja nulėks, nuskris
Ir mano paukštė, ne—širdis.
Viršūnių mėlynais gaurais,
Po saulės spinduliais tyrais—
Kaskart aukščiau,
aukščiau, aukščiau,
Kur tarp šakų versmes mačiau,
Kur debesys balti balti,
Lyg putinų žiedai šalti,
Į ežerėlius įmesti
Ir mano daliai paskirti...
Per auksines pušų šakas,
Klausyk—artyn,
artyn kažkas...
Susimąstyk, užmerk akis,
Klausyk, ką miškas pasakys:

"Tu aplankyk dažniau mane,
Plačių laukų brangi viešnia!
Tu dirbai daug, tu pavargai.
Juk šitaip dirbti—ne juokai!
O į nuvargusias rankas
Tau duodu žydinčias šakas.
Tu pasipuošk miškų gėlėm —
Švelniom, kvapiom,
nedidelėm...
Aš geras, žalias, nebaisus,
Sušauksiu tau paukščius visus
Ir įsakysiu jiems: "Čiulbėk!"
Tu pamiegok, tu pailsėk...
"Ū-ū, mamyte, kurgi tu?"—
Nukrito kekės riešutų...
Dar neik, pabūk dar, pailsėk
Ir po pušim, miela, prisėsk...

Valentina Kručienė

WORCESTER, MASS.

Spaudos piknikas pavyko

LLD 11 kp. buvo surengus spaudos paramai pikniką, kuris įvyko rugpiūčio 22 d., Olympia parke. Nors oras buvo nepalankus. bevėik per visą dieną buvo apsiniaukę ir lietus lijo, rengimo komisija buvo susirūpinus, kad turės didelius nuostolius, o tiek daug dienų prisirengimo įdėta.

Nepaisant ūkanotas dienos, pirmutiniai svečiai iš toli pasirodė niujorkiečiai Jonas Grybas, Večkys, Venta, ir, rodos, gal dar pirmą kartą atsilankęs J. Lazauskas. Jų pasirodymas virtuvėj mūsų darbščias moteris nudžiugino, kad iš tolimiausios kolonijos pirmutiniai svečiai jau piknike.

Apie 4 val. parkas jau buvo beveik perpildytas mašinomis, bufetas ir sklepe virtuvė buvo perpildyta svečiais, kad nėra kur nė apsisukti.

Apie 5 val. prasidėjo dainų programa, kurią išpildė Hartfordo Laisvės choras, vadovybėje Wilma Hollis. Choras gražiai sudainavo ir svečiai prašė dar daugiau dainų. Po dainų buvo pakviestas svečias S. Večkys pakalbėti bėgančiais reikalais, ypač kas liečia mūsų laikraštį "Laisvę" ir abelnai apie mūsų pažangųjį veikimą.

Dovanų atvežė iš Montello Moterų Apšvietos klubas ir LLD kuopa 1 bonką degtinės ir sūrį, kurį išleido dovanomis d.d. Čereškienė ir Kukaitienė. Pelno davė 25 dol. Ačiū draugėms už tokį pasidarbavimą.

Worcesterietės irgi suteikė dovanų: J. Demikienė 1 bonką palangos ir tortą, M. Kazlauskienė — tortą, H. Smith bonką vyno; Grybas, Juška ir Ventienė prisidėjo su $3. Pasidarbavo J. Demikienė ir A. Motiejaitienė, pelno davė 55 dol. Ačiū jums, draugės, už tokį pasidarbavimą. Taipgi ačiū May Meškus ir A. Kuliešai už muziką, kuri palinksmino svečius. Varde rengimo komisijos ačiū draugams, ypač moterims, kurios taip sunkiai dirbo virtuvėj per visą dieną, tai: Skralskienė, Žilinskienė, Meškus, Shipman, Petkunienė, Buchy, M. Kulešienė, Petkunas, Urbonas, Senkus, Trakimas. Ačiū prie stalų patarnautojams Lukui, Wilkenson, Lukienei, taipgi J. Petkunui ir visiems bartenderiams, kurie per visą dieną sunkiai dirbo.

Rengimo komisija taria širdingą ačiū visiems, kurie prisidėjote aukomis, ypač sunkiu darbu. Galime pasidžiaugti, nes šis piknikas davė gražaus pelno dėl mūsų pažangiosios spaudos, 386 dol.

Pikniko komisija:
M. Sukackienė
A. Vosilienė
J. Jaskevičius
Žitkus

Bus parengimas Olympia Parke

Rugsėjo 4—5 dienomis Olympia Parko savininkė Lietuvos Sūnų ir Dukterų draugija minės savo jubiliejinę 60 metų sukaktį su karališku baliumi - pietumis ir dainų programa. Pradžia 1 val. Nepasigailėsite atsilankę į šį banketą.

A. J,

TUOPŲ PLANTACIJOS

Tuopos auga kelis kartus greičiau už spygliuočius medžius. Celiuliozė, gauta iš 2—3 metų medelių, pasižymi puikiomis savybėmis. Pasiūlius Ukrainos mokslininkams, Lvovo srityje pasirodė pirmosios tuopų plantacijos. Mokslininkų nuomone, po trejų metų bus galima gauti iš hektaro daugiau kaip po 5 tonas puikios medienos.

Why Not Spend Your
Labor Day Week End
With us —
HOLIDAY LAKE POOL & CABANA CLUB
For no more you can enjoy the finest, larger and more beautiful than ever.
Open every evening 'til 10 P. M.
Beautiful shaded Picnic Grove
A short ride from Philadelphia
Route 130, Bridgeboro, N. J.
HO. 1-0598

PRANEŠIMAI

BOSTON, MASS.

Bostono progresyviai lietuviai rengia tarptautinį pikniką tarptautinio darbininkų apsigynimo reikalams, dang bylų, kuriąs veda tarptautinis Sept, 6, Ramova parke, Montello, Mass.

Parama labai reikalinga, nes yra daug bylų, kuras veda tarptautinis komitetas. Kas tik galite, piknike dalyvaukite. Rengimo komisija.

(69-70)

SO. BOSTON, MASS.

įvyks Rugsėjo-Sept. 2 d., 6:30 popiet. Sekretorė jau gavo angliškas knygas. Nariai ateikite pasiimti.

S. R.

L. A. P. Klubo susirinkimas įvyks Rugsėjo-Sept. 4 d., 6:30 popiet, Klubo kambary, 318 W. Broadway. Yra svarbių reikalų aptarti. Bus išduotas raportas iš atsibuvusio klubo pikniko.

S. R.

(68-69)

IŠLEISTA SENIAI PAGEIDAUJAMA KNYGA AMERIKOJE AUGUSIEMS LIETUVIAMS IR VISIEMS AMERIKIEČIAMS

LITHUANIA
Past and Present

Supažindinkite savo vaikus, anūkus ir kitus savo artimus Amerikoje augusius su savo senąja tėvyne. Patarkite jiems įsigyti arba nupirkite jiems knygą.

Lithuania Past and Present

Knyga iš 188 puslapių. Kaina $2.00

TURINYS

Part I: LITHUANIA'S PAST

1. Who Are the Lithuanians?
2. Establishment of the Lithuanian State

Feudal Division of Lithuania

3. Strengthening of the State
4. Growth of Serfdom
5. Economic and Political Decline of Lithuania
6. Decline of Feudalism
7. Lithuanian Culture in the Feudal Era
8. Abolition of Serfdom

The Uprising of 1863

9. Growth of Capitalism in Lithuania
10. Spread of Revoliutionary Ideas
11. Revolution of 1905-1907
12. From 1907-1914

Lithuania During the First World War

13. Soviet Government in Lithuania
14. Establishment of the Bourgeois Government
15. Fascist Putsch
16. Years of Struggle
17. Smetona Regime and Hitlerite Germany
18. A Great Change
19. Short-Lived Peace and Progress
20. Struggle and Liberation

Part II: LITHUANIA: THE PRESENT

21. Industrial Development
22. Building Homes for the People
23. Agriculture
24. Health of the People
25. Where the Wealth Comes From
26. Education
27. Science
28. Books and Libraries
29. Literature
30. Culture in Lithuania Today
31. Trade Unions of Lithuania
32. Lithuania Today

Nereikia jokios agitacijos, pats turinys pasako, kaip svarbi yra ši knyga ir rejaklinga perskaityti kiekvienam apsišvietusiam žmogui.

Knygos platintojams duodame dideles nuolaidas. Kurie ims 10 knygų ar daugiau, gaus už pusę kainos, būtent už $1.00.

Užsakymus kartu su mokesčiu siųskite:

A. L. D. L. D.

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417

PIKNIKAS ir PIETŪS

Pas Čiurlius, Pattenburg, N. J.

Sekmadienį

Rugsėjo 12 September

Piknikas bus gražiame sode, tyrame ore. Bus duodami geri pietūs. Pelnas nuo šio pikniko yra skiriamas "Laisvės" naudai. Taigi būkite piknike, pasilinksminkite, papietaukite ir paremkite laikraštį "Laisvę". Pietų kaina $3.00.

Pietus Duos Lygiai 12 Val. Dieną

Kelrodis iš New Yorko

Pravažiavus Newarko Air Portą laikykitės dešinėj, imkite kelią No. 22 ir važiuokite apie 50 mailių iki Mountain View Inn restorano, nuo čia temykite mažą užsisukimą į kairę, užvažiuosite ant naujo tilto, pervažiavę tiltą laikykitės dešinėj ir privažiuosite kitą mažą tiltą, pervažiuosite to tiltuko apačia; penktas namas bus Čiurlių.

Važiuojant iš Philadelphijos per Eastoną

Iš Eastono imkite kelią 78-tą, ir privažiavę Pattenburgą sukite dešinėn, ir 78-tu keliu pasieksite Čiurlius (Churlis).

Trentoniečiai važiuokite keliu 69 iki privažiuosite kelią 22, privažiavę Pattenburgą sukite kairėn. Pervažiavę naują tiltą laikykitės dešinėj ir važiuokite iki Čiurlių ūkio.

PRANEŠIMAI

BROCKTON, MASS
Metinis Piknikas
Sekmadienį prieš Labor Day

Rugsėjo 5 September
Ramova Park, Claremont Ave.
Montello
Pradžia 1 val. —:— Įėjimas tik 50c
Art Mason's muzika
Namie gamintį valgiai
Šilti ir šalti gėrimai
Rengia Montellos Vyrų Dailės Grupė ir Liet. Taut. Namo Draugovė ir prašo visus lietuvius dalyvauti.

Rengimo komitetas (67-69)

ELIZABETH, N. J.

LDPK, LDS ir ALDLD Draugijų susirinkimai įvyks šeštadienį, rugsėjo 4 d., 2 val. dieną, LD Klube, 408 Court St. Po atostogų pirmą susirinkimą buvo nutarta laikyti rugsėjo 12 d. Kadangi rugsėjo 5 d. įvyksta R. Mizarai pagerbti banketas, o 12 d. piknikas pas Čiurlius, ir visi tuose parengimuose norėsime dalyvauti, tai Komitetas surado, kad mūsų susirinkimui tinkamiausia diena bus rugsėjo 4 d. Prašome visus narius tą dieną dalyvauti susirinkime. Komitetas (68-69)

Brockton, Mass.

METINIS PIKNIKAS

Rengia Montello Vyrų Dailės Grupė ir Liet. Taut. Namo Draugija

Įvyks Sekmadienį prieš Labor Day

Rugsėjo 5 September

Pradžia 1-ą valandą dieną

Ramova Parke

Clairmont Ave., Montello, Mass.

Įėjimas (su dovanos proga) tik 50c

Art Masons Orchestras Šokiams

Bus namie gamintų valgių, šiltų ir šaltų gėrimų. Širdingai kviečiame visus atsilankyti

Rengimo Komisija

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

Help Wanted—Male

KITCHEN CABINETS
Experienced man in installation of kitchens.
DE. 6-0440
(67-71)

FORMICA MAN
Counter tops and Vanatories.
SA. 4-3333
(67-71)

MACHINIST
Wanted skilled machinist all around, from Paoli-Malvern area. Salary commensurate with ability.
Call 647-0453.
(66-71)

HOUSEWORK
1 child school age.
Live in own room. Some cooking.
References
Call after 6 P. M. NE 7-7517
(69-70)

MAN with ornamental iron experience preferred. Will teach man willing to learn. Call CE. 2-7170. Or apply STURDY ORNAMENTAL HAND RAILS, 705 W. Dauphin St.
(69-71)

TOOL MAKERS
and 1st class Machinist
Top wages. All benefits.
Call CU. 9-7171.
(69-71)

MACHINE SHOP
Machinist and lathe opportunities. AIR SHIELDS, INC., growing medical equipment company. Call OS. 5-5200 for interview or make application: 330 Jacksonville Rd., Hatboro. Excellent working conditions and benefits. An equal opportunity employer.
(69-73)

MACHINISTS
TOOLMAKERS
Day work, good pay.
Phone 609-829-6500.
Nites 215-675-2505.
Riverton, N. J.
Phone 609-829-6500.
Nites 215-675-2505.
(69-71)

SHEETMETAL
Mechanics. Stainless steel, aluminum and carbon steel fabrication layout and assembly.
Permanent, all benefits included. Overtime.
KEANE METAL FABRICATORS INC.
Oreland, Pa. TU. 7-3970.
(62-72)

UPHOLSTERER. 1st class man, all new custom work. Excellent wages and working conditions, paid holidays, vacation, hospitalization for entire family. Pension plan.
German spoken.
SAYBOLT & CLELAND, INC.
326 N. 17th St., Phila. LO. 3-8724.
(69-71)

Philadelphia, Pa.

Susirgo Margareta Čerkauskienė. Ji yra Temple university ligoninėje, Room 937, 3401 Broad St.

Linkiu jai greitai pasveikti.

A. Zalneraitienė

PHILADELPHIA, PA. & VICINITY

HELP WANTED MALE

TAPERS AND FINISHERS
Work available Philadelphia and Jersey areas.
Call between 8 and 5:30 P. M.
EL. 6-8330.
(66-72)

MECHANIC — TRUCK
...with own hand tools.
Experienced on diesel heavy duty trucks. Preventative maintenance, general repairs including welding. Morrisville area. Good salary and liberal fringe benefits. 2:30 PM to 11 PM shift. Interested applicant should apply to:
Mr. Pennington
WARNER CO.
51st St. & Schuylkill River
Philadelphia, Pa.
(6-69)

ELECTRICIAN
1st class. Steady work.
Apply
GENN ELECTRCAL SERVICE
118 E. King Street, Malvern.
9 AM to 1 PM. NI. 4-3931.
68-70)

MECHANIC
For steel fabrication shop. Experienced only.
Must be able to operate machines.
Apply
1709 Gillingham St.
(67-69)

BAKER
All around day work.
No Sunday or holiday.
In Feasterville. Apply to BOX R-9.
Jefferson Building
Philadelphia, Pa.
(68-69)

UPHOLSTERER
Steady Job
FRANK SOZZI
410 Kings Highway
Mount Ephraim, N. J.
609-YE. 1-1585
(68-69)

DIE MAKER
Steel rule, experienced layout, jigging & rule bending.
Will consider 1 or 2 years experience.
ATLAS DIE CUTTING CO.
GA. 3-5768
(67-69)

MECHANICS (2)
First class, truck repair.
Must have tools.
Apply in person.
PHILA TRUCK MAINTENANCE
Butler & Thompson Sts.
(67-69)

CARPENTERS
Excellent working conditions.
Apply Comptroller's Office,
9 AM to 4 PM.
Valley Forge Military Academy,
Wayne, Pa.
(66-71)

WAITER—WAITRESS—BUS BOY
over 21.
Call MU. 8-5800
Mr. Vitelli
(66-69)

BAKERS
1st & 2nd hand cake bakers.
Apply Mickelberg's Bakery.
7720 Bustleton Avenue.
RA. 5-4387
(69-73)

OPPORTUNITY. WIREMAN.
Experienced, full time, Good salary, excellent benefits. Apply Personnel Dept. BOUGE ELECTRIC MFG. CO., 106 Pennsylvania Ave., Paterson, N. J. Bus No. 4. An equal opportunity employer. (66-72)

REAL ESTATE

FOR RENT
Frankford — 1000 sq. ft. plus bsmt.
Cor. loc, Avail. w/300 sq. ft. gar.
Will alter to suit tenant.
Zoned Commercial.
Call DE. 2-2939 or PI. 3-8225.
(67-71)

MACHINIST
Able to run Lathe, Drill Press, Milling Machine and do bench work.
Must have own hand tools.
Apply:
840 S. 55th St.
(68-69)

Business Service

A. &A. PAINTING
Call now for your interior work
Painting done by experts.
SU. 9-1111
(68-72)

HELP WANTED MALE

SALES: National household appliance Mfr. opening new sales office. Part or full time. Men or women. Regardless of race, creed or color. Exc. opp. for managership. Imm. commission plus incentive monthly bonus. Car. nec. Interviews Mon. thru' Fri. 11 A.M. to 4 P.M.
Century Metalcraft Corp.
8040 Woodland Ave. SA. 6-1626.
(68-72)

AUTO MECHANIC
GM exp. 1st class only.
Pleasant working conditions.
Top saarie & fringe benefits.
Apply in person only.
HOLLY PONTIAC, INC.
Rte. 38, Mt. Holly, N. J.
(86-73)

BAKER
Experienced
GOLDEN HORSE INN
Street Rd., and Route No. 1
Trevose, Pa.
(68-73)

SERVICEMAN (appliances) refrigerators, washers, dryers, ranges, etc. Excel. sal., good working cond., vacation pay, fringe benefits, truck furnished. Permanent position. Experience required. RALPH'S APPLIANCES, 611 Baltimore Ave., Lansdowne. MAdison 3-1664.
(68-70)

TRUCK DRIVERS & HELPERS
Steady work, good wages, benefits.
Call or apply bet. 8:30 and 5:30.
PENN SANITATION
Bath & Otter Sts., Bristol, Pa.
Ask for Mr. Charles Graziano.
ST. 8-5556
(68-70)

MAINTENANCE MAN. Multi-Plant Co. has opening for maintenance man with some elec. background. As well as versatility in other maintenance work. Full Co. benefits, good start, sal. Exc. fringe benefits. For appt. Call — GL. 7-3017.
(68-70)

BAKER
Experienced all around man.
Day work. Must have references.
Apply
between 2 P. M. and 7 P. M. at
128 S. 18th St.
(68-70)

BINDERY
Man to work in Bindery Department of main line printing Company. Klowledge of folding and paper cutting helpful, bet not necessary.
Call — 687-1200.
(67-71)

AUTO BODY & FENDER MAN.
Experienced, top wages, good working conditions.
ALBANY BOHRER BODY SHOP
420 East 4th St.
TR. 4-6231
(69-72)

Help Wanted—Female

MATURE WOMEN
For work in
National Photo Finishing Co.
2nd & 3rd shifts.
Complete fringe benefits.
Call GL. 7-3017.
(68-70)

WOMAN
References required.
Housework and child care.
5 days, sleep in.
Call MI. 6-4828.
(69-70)

GENERAL HOUSECLEANING
and child care.
5 days, sleep in Saturday only.
$45 and car fare.
HI. 9-7988
(69-73)

WAITRESS. Work in Luncheonette, 4 to 12 P. M. Apply in person.
POLLY'S LUNCHEONETTE
Ridge Pk. & North Lane, Conshohocken, before 2 PM, or call after 2.30 PM.
275-9018.
(69-72)

MALE and FEMALE

HELP WANTED
B. ALTMAN & CO.
ST. DAVIDS, PA.
Interviewing for
FULL TIME
27½ or 37½ Hrs.
Restaurant positions
Housekeeping positions
Tailor-Fitter
Corsetier-sewer
Rec. & Marking
Apply in person
Mon. thru' Sat. 10 AM. —5 PM. at
TREADWAY INN
St. Davids, Pa.
(69-75)

Apie Lietuvos kolūkius ir kolūkiečius

Grįžę iš Lietuvos, mūsų turistai pasakoja įgytus įspūdžius apie žmonių gyvenimą mieste ir kaime.

Bet kalbėdami apie kaimą, apie kolūkiečius, jų buitį, neretai jie atsiduria keblion padėtin, pasakodami apie kolūkiečių uždarbius, apie tai, kiek kolūkietis, sakysime, gauna už savo darbadienį, tarytum atlyginimas už darbadienį būtų visur ir visiems lygus. Reikėtų nepamiršti kai kurių faktų.

1. Lietuvoje yra arti dviejų tūkstančių kolūkių, ir kiekvienas jų tvarkosi savystoviai. Vieni kolūkiai turtingesni, kiti vidutiniai, treti dar atsilikę, biednoki. Tai priklauso nuo visos eilės dalykų: nuo vadovybės sumanumo, nuo pačių kolūkiečių darbštumo, nuo žemės derlingumo ir nuo kai kurių kitų aplinkybių, nuo žmonių nepriklausomų—pavyzdžiui, nuo oro sąlygų.

2. Kolūkiai dideli ir juos apdirba visokių profesijų žmonės: **lavinti** ir **nelavinti.** Sakysime, traktorininkas, farmos vedėjas, namų statytojas, karvių melžėja, kiaulių šėrėja uždirba daugiau nei "paprastas," eilinis kolūkietis.

3. Yra nemaža kolūkių, kurie prieš keletą metų buvo atsilikę, o šiandien jau įeina į pirmaujančiųjų gretas. Aišku, su tuo kyla ir pačių kolūkiečių atlyginimas už darbadienius.

4. Pagaliau, negalima viską spręsti tik sulyg tuo, **kiek** kolūkietis gauna už **darbadienį** — atsiminkime, **kad kolūkiečiai** turi savo žemės plotus, laiko gyvulius; atliekamą mėsą bei pieną parduoda,—vadinasi, jis turi "šalutinių" pajamų.

Kaip reikia žiūrėti į kolūkiečių gyvenimą?

Pirmiausia tenka susipažinti su jų bendru gyvenimu. Kaip jis atrodo?

Kiekvienam aišku, kad **šiandien Lietuvos valstiečiai daug kartų geriau gyvena negu jis gyveno buržuazijos metais.** Jis lengviau dirba, jis geriau valgo, ir gražiau apsirengęs — vyžos bei klumpės jam jau nežinomos; jis avi batais arba pusbačiais. Jo vaikams mokslas užtikrintas. Tūkstančiai kolūkiečių vaikų yra baigę aukštuosius mokslus, tūkstančiai mokosi, o kiti mokysis. Ar buvo kas panašaus Lietuvoje seniau?!

Šiandien kolūkiečio namus jau šviečia elektra — netenka jam sėdėti prie balanos arba žibalinės lempos, kaip seniau būdavo. **Pas eilę kolūkiečių jau mačiau ir televizorius, šaldytuvus.** Tiesa, fabrikai dar nespėja jų prigaminti tiek, kad kiekvienas įsigytų, bet tuoj bus prigaminta. Dviračiai—šiandien paprastas dalykas kaime; daugelis kolūkiečių jau naudojasi motorciklais. Knyga, žurnalas, laikraštis nūnai Lietuvos kolūkyje jau svečias kasdieninis. Tai rodo, kad Lietuvos kaimas šuoliais vejasi miestą.

Tai dar ne viskas!

Jau pradėtos mokėti kolūkiečiams senatvės pensijos! Ar buvo Lietuvoje kas nors panašaus buržuazijai Lietuvą valdant, kai valstietis, sunkiai dirbdamas, skurdo ir bijojo, kad jo neišvaržytų?

Šiemet, beje, kolūkiečiams už jų produktus valstybė žymiai pakėlė kainas — o su tuo, reiškia, žymiai kils ir kolūkiečiams atlyginimas už darbadienius.

Kalbant apie Lietuvos kaimą, apie kolūkius, šituos faktus kiekvienas privalo žinoti ir suprasti, kitaip jis paklys ir kitus suklaidins.

Rojus Mizara

IŠ LAIŠKŲ

Būdama svečiuose nuėjau su giminėmis į Pagėgių bažnyčią. Kėšienė, pasipiktinusi kunigo pamokslu, man papasakojo, — ne į darbą, ne kurti laimingo gyvenimo Žemėje kvietė kunigo kalbos. Ir netikėti gyvenimu, o tikėti savo jėgomis ragino jis. Liejosi žodžiai apie ištikimybę bažnyčiai, pagarbą dievui, meilę artimui.

Meilė artimui! Kokie tai gražūs, patrauklūs žodžiai. Jais paliečiamos jautriausios žmogaus stygos, siekiant sujungti su kasdieniniu gyvenimu, tai, kas vadinama tikėjimu jie patiekti prietarų varžtuose tebesantiems žmonėms kuo praktiškesne, prieinamesne ir labiau suvokiama forma. Bet tai, žinoma, paties kunigo reikalas, konstitucijos jam duoda teisę.

Ir ne tai mus šiandien jaudina. Mes negalime praeiti pro šalį abejingi dėl kitų priežasčių.

Kunigas perspėjo tėvus, kad šie blogai auklėja vaikus: didesnieji vaikai atitolsta nuo bažnyčios, nelanko jos. Mums yra žinoma, kad bažnyčia atskirta nuo mokyklos. Jaunosios kartos auklėjimas — tai vienas iš pagrindinių tarybinės valstybės uždavinių. Mes norime, kad mūsų jaunimas įgytų tvirtas žinias, sužinotų tikrą tiesą apie gyvenimą, apie mus supantį pasaulį, išmoktų teisingai suprasti visuomenės vystymosi dėsnius. Tarybinė mokykla, visa visuomenė nori, kad mūsų jaunimas išaugtų sąmoningas, turėtų tvirtą materialistinę pasaulėžiūrą. Tą faktą, kad bažnyčia atskirta nuo mokyklos, žino ne vien tik tas kunigėlis, kuris kalbėjo per pamokslą Pagėgiuose apie jaunimą, tai žino jie visi.

Tačiau jie beria dviveidiškumo sėklą, verčia mokinius abejoti mokslu, mokytojų žodžiu. Pažeisdami tarybinius įstatymus, atidaro savo uždaras"mokyklas", kuriose keliolikai vaikų kala į galvą tikybines dogmas, tai, kas prieštarauja mokslui, tiesai, kas prieštarauja pačiai žmogaus prigimčiai.

Įprasta kalba kalbant, tai yra žmonių dvasinis luošinimas, grubus savivaliavimas.

Buvo laikai, kai kunigų rankos laikė šautuvą ir išdavinėjo nekaltus žmones. Tai buvo niūriomis okupacijos dienomis, tardė paprastus žmones ir siuntė juos mirčiai! Kur pradingo tuo metu meilė artimui?

Dabar dar kunigai klasifikuoja žmones į tikruosius ir eretikus — "pikčiausius" priešus". Mes giliai įsitikinę, kad ateis laikas, kai bažnyčios liks tik kaip nebylūs tamsos ir amžinos klastos paminklai. Kuriamojo šviesaus darbo džiaugsme neliks vietos mistiniams nieko bendro su tikrove ir šviesa neturintiems įsitikinimams apie kažką tai antgamtišką ir todėl jau dabar mus negali nepiktinti kunigų - dviveidžių veikla stabdyti gyvenimo žingsnius į šviesią žmonijos ateitį.

M. Lukšytė

Klaipėda

Mieste pasidairius

Ant Long Island, miestelyje Valley Stream suareštuoti ir padėti po $25,000 užstatu tėvai Schmidtai. Jie turi septynius vaikus ir laukia aštunto. Jie kaltinami marinime savo vaikų. Vienas jų vaikas numirė badu. Beveik trejų metų vaikas svėrė tik 15 svarų.

Tėvas sako, kad jis nekaltas, nes jo žmonai buvo pavesta rūpintis vaikais. Motina sako, kad ji nekalta, nes tarp tokio didelio pulko vaikų pamiršo sūnelį maitinti!

Baisi šeimoje tragedija. Kur buvo valdovai, kad nepastebėjo tos didžiulės šeimos nelaimės?

Susiorganizavo aktorių komitetas parėmimui William F. Ryan kandidatūros į miesto majoro postą. Tarp visų kandidatų Ryan yra liberališkiausias. Jis gerai yra pasisakęs prieš karą Vietname ir prieš reakcinius miesto ir visoje šalyje įstatymus. Manoma, kad daug darbininkiškai nusiteikusių demokratų nominacijose jo kandidatūrą parems.

Paul Screvane laimėjo sunkvežimių vairuotojų nuijos vadus savo kandidatūrai į mieseto majorus. Jis mano, kad dabar būsimosiose nominacijose už poros savaičių jis gaus demokratų daugumą.

Žydi šalis Lietuva

O žydi, jau žydi
Šalis Lietuva!
Jos žiedus jau skina
Jos liaudis laisva.
Net jau ir močiutė,
Užmiršus vargus,
Kvėpina ir skina
Gėlių žiedelius.
Jos veidas švelnutis,
Linksma šypsena;
Kai džiaugias ir juokias,
Atrodo jauna.
O tos mergužėlės
Vis skina gėles
Ir pina iš jųjų
Gražias puokšteles.
Tas puokštes jos duoda
Tiems, ką eina pirmyn—
Visiems, kurie žengia
Šviesion ateitin;
Ir tiems, kurie šaukia
Už taiką kovot
Ir eina, kad kelią
Žudikams pastot.
Aš irgi suskyniau
Glėbelį gėlių
Ir klojau po kojų
Pirmūnų narsių.
Ir taip smagu buvo—
Tik džiaukis, žiūrėk,
Ir jausmas toks kilo—
Nors širdį ten dėk.
O žydi, jau žydi
Šalis Lietuva!
Jos žiedus jau skina
Jos liaudis laisva.

Jonas Juška

(Šių eilučių autorius, tik sugrįžęs į Ameriką iš Tarybų Lietuvos, parašė jas ir skaitė turistų sutikimo bankete draugų Lazauskų sode rugpiūčio 21, 1965.)

Lankėsi pas mus miela viešnia---Glemžienė

Praėjusį penktadienį buvo sužinota, kad į Tarybų Lietuvą grįžta apie tris mėnesius JAV išbuvusi miela viešnia — Aldona Glemžienė.

Aldona kartu su kitais 27-niais tarybiniais jaunais žmonėmis tris mėnesius gilino-studijavo anglų kalbą Georgetown universitete Washingtone. Dabar ši gabių, talentingų vyrų ir moterų grupė grįžta atgal į savo tarybines respublikas.

Aldona Glemžienė buvo vienintelė iš Pabaltijo respublikų, ir pirmoji tokia studentė iš Lietuvos. Ji — anglų kalbos dėstytoja Politechnikos Instituto filiale Vilniuje. Tai jaunutė, smulkutė daili, miela moteriškė, su kuria kiekvienam buvo miela pasikalbėti. Aldonos vyras — Jonas Glemža architektas. O ji — motina dviejų vaikų — Jonės ir Aldo.

Niujorko Lietuvių Moterų Klubo darbuotojos, sužinojusios, kad Aldona Glemžienė Niujorke, ant greitųjų buvo suruoštos jai išleistuvės; telefonais sušaukti žmonės palinkėti viešniai gero vėjo. Pramogėlei pirmininkavo I. Mizarienė. Pr. Buknys, R. Mizara ir kiti dalyviai palinkėjo viešniai viso geriausio. Neilgą, bet gražią kalbelę pasakė ir pati mieloji viešnia.

Tenka priminti, kad visa tarybinių svečių grupė andai buvo pakviestą pas senatorių Robertą Kennedį į namus, Washingtone, ir pavaišinta. Aldona įteikė senatoriui suvenyrą — lietuvišką klumpelę, kuria senatorius labai domėjosi.

Sekmadienį visi 27-ni tabiniai svečiai lėktuvu išskrido į savo gimtuosius kraštus, į tarybines respublikas.

Ns.

Hongkongas. — Sakoma, kad Šiaurės Korėjos Komunistų partija pasisuko nuo Kinijos prie TSRS komunistų pozicijos.

Mirė

Frank Laukaitis, 78 m. amžiaus, mirė namuose rugp. 23 d., palaidotas rugp. 23 d., Pinelawn kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime žmoną Anną, du sūnus, anūkus, švogerką Adelę Rainienę ir kitas gimines.

GINKLAI IR BOMBOS

Bremenas, Vak. Vokietija. — Čionai nuo Antrojo pasaulinio karo sandėliuose dar guli apie 4,000,000 bombų, milijonai kanuolių sviedinių, daug kitokių ginklų ir amunicijos.

Sūriai be žievelės

Daugelis tarybinių sūrio gamyklų pradėjo gaminti sūrius be žievelės, su plastmasine plutele. Tokiai plutelei padaryti naudojamas viskotenas (polietilenines folijos ir lakuoto celofano kombinacija) arba saranas (vinilchlorido ir vinilidenchlorido kopolimeras). Prieš paklojant sūris panardomas į 95—98 laipsnių (C.) prisotintą druskos tirpalą, kad sūrio paviršiuje nebeliktų jokios mikrofloros.

Gaminant sūrius nauju būdu, jų brendimo periodas sutrumpėja iki 2—2.5 mėn. ir svorio nuostoliai 6 proc. yra mažesni, negu sūrio su žievele. Produkcijos gamyba, skaičiuojant 1 m gamybinio ploto, padidėjo 33 proc. Valgomoji sūrio dalis padidėja 2.5—7 proc.

PRANEŠIMAS

OZONE PARK, N. Y.

LDS 13 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 1 d., 7:30 val. vak., 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke. Kviečiame visus kuopos narius dalyvauti šiame susirinkime. Turėsime gerai pasiruošti parengimui, kuris įvyks rugsėjo 25 d.—35 metų sukakčiai nuo LDS įsikūrimo.

Kuriems laikas duokles užsimokėti, ateikite ir užsimokėkite.

Prot. sekr. (68-69)

PAIEŠKOJIMAI

Ieškau Jono Našlėno, sūnaus Martyno, kilusio iš Giriotiškių kaimo, buvusio Aukštadvario valsč.; taipgi ieškau Jokūbo Ramanausko, kilusio iš Gidanonių kaimo, to paties valsč. Jie išvyko Amerikon prieš pirmąjį pasaulinį karą. Prašau jų pačių arba žinančių juos, atsiliepti, už ką aš būsiu dėkingas.

Jonas Lipkevičius
Prienų rajonas,
Užuguosčio paštas,
Būdų kaima.
Lithuania, U.S.S.R.

Sveikina

Sveika Lilija! Sveikiname tave ir visą "Laisvės" personalą. Čia labai graži gamta (Tannersville, N. Y.,) puikūs kalnai. Oras atvėso čia, vieną rytą buvo temperatūra nupuolus net iki 45 laipsnių. Pasimatysime Rojaus bankete rugsėjo 5 d. **Margaret** ir **Dr. Anthony Petrikai.**

Miela Lilija! Gražiai praleidome atostogas šioje New Jersey valstijos dalyje. Pasveikink ir "Laisvės" personalą. **Mylda ir Valteris Žukai.** Elizabeth, N. J.

AUTOMATAS MOKO BRAIŽYTI

Mašina, kuri skaito braižinius ne blogiau už žmogų, sukurta Latvijos TSR Valstybiniame universitete.

Brėžinį joje peržiūri šviesos spindulys. Fotoelementas paverčia "matytąjį" vaizdą elektriniais impulsais. Signalus mašina patikrina pagal programą, kuri jai užduota. Paskui ji padaro savo sprendimą—tiksliai nurodo klaidas, nubrėžia trūkstamas linijas, išbraukia nereikalingas.

Automatas gali būti naudojamas ne tik mokymo tikslams, bet ir konstravimo biuruose.

Jau Paskutinės Dienos Iki Rašytojo Mizaros Pagerbimui

BANKETO

Dar bus galima gauti bilietų į banketą iki penktadienio, rugsėjo 3-čios d. Tačiau nesivėlinkite, tuojau kreipkitės į "Laisvės" raštinę, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, ir įsigykite bilietus.

Prašome įsitėmyti, jog banketas įvyks

Sekmadienį, Rugsėjo-Sept. 5 d.

New National Hall

261 Driggs Ave. Brooklyn, N. Y.

Pradžia 1:30 P. M. -:- Bilietas $6.00

Salė Vėdinama

MONROE N. Y.
LABOR DAY
APVAIKŠČIOJIMAS
ARROW PARKE

Savaitgalio Programa:

Penktadienio Vakarą
Rugsėjo 3-čią Movie
Šeštadienį, Rugsėjo 4-tą
linksmi šokiai
Muzika Al Parks
Sekmadienį, Rugsėjo 5-tą
Koncertas

Ukrainų Šokėjų Grupė "Dnipro" ir Moterų ansamblis, Choras. Po koncerto linksmi šokiai.

Turėsime alaus.

Kviečiame visus—Rengėjai

Kelrodis į Rojui Mizarai pagerbti banketą ekspresiniais keliais beveik iki pat salės

Iš Naujosios Anglijos per Whitestone Bridge

Pervažiavus WHITESTONE BRIDGE, reikia laikytis dešiniuoju keliu — Whitestone Expressway. Kiek pavažiavę matysite aukštai didelę iškabą su įrašu **Van Wyck Expressway, Kennedy Airport.** Laikykitės po ja. Biskutį pavažiavę jau matysite iškabą **Midtown Tunnel,** tai ir važiuokite jos ruožtu, niekur iš šio kelio neiškrypdami iki didelių kapinių; laikykitės dešiniajame kelio šone ir tuoj pamatysite nedidelę iškabą Brooklyn; dar kiek pavažiavę privažiuosite stambią iškabą **Brooklyn;** čia jau sukitės į dešinę; šis išvažiavimas apsuks jus ratu ir įves į kitą ekspresinį vieškelį. Šiuo keliu važiuodami krypkite į kairįjį kelio šoną, tai vėliau reikiamoje vietoje neteks kirsti trafiką ūmai. Važiuokite iki didelės iškabos **Metropolitan** Ave. Čia nusileiskite žemyn ir čia pat Metropolitan Avene sukitės į kairę ir pervažiavę keletą gatvių privažiuosite **Graham Ave.;** sukitės į kairę ir privažiuosite **Driggs Avenue** (one way į kairę); vos pasisukę kairėn, kairiajame šone matysite didelę iškabą **New National Hall.** Čia jau ieškokitės vietos automobiliui pasistatyti.

Važiuojant namo, Manhattan Avene arba Lorimer Strytu važiuokite į pietus iki **Metropolitan Avenės;** čia sukite į dešinę ir važiuokite iki **Union Ave.;** čia sukite į dešinę ir kai tik privažiuosite iškeltąjį kelią, čia pat dešinėje rasite įvažiavimą aukštyn. Tuo pačiu keliu važiuokite iki jau matysite Pasaulinę parodą. Krypkite į dešinįjį kelio šoną; matysite vieną po kitos iškabas **Van Wyck Expressway, Central Parkway.** Čia griežtai laikykitės dešiniuoju kelio kraštu, nes kitaip pasijusite nuo jums reikiamo išsisukimo atitverti. Kai privažiuosite 2 iškabas, į kairę rodančią **Rodman** St., o į dešinę—**Van Wyck Expressway, Kennedy Airport,** tai sukitės į dešinę; šis išvažiavimas dvišakis: dešinioji šaka eina į **Kennedy Airport,** o kairioji—į **Whitestone Br.** Šis kelias įves jus į Whitestone Expressway. Niekur iš jo neiškrypkite. Netoli Whitestone tilto privažiuosite dvišakį: kairioji iškaba rodo į **Cross Island,** o dešinioji — į **Whitestone** tiltą, čia ir įsukite.

Iš Pennsylvanijos ir New Jersey per Williamsburg tiltą

Pervažiavę Williamsburg tiltą krypkite kiek į kairę ir įvažiuosite į iškeltąjį kelią. Laikykitės dešiniajame kelio šone. Pirmas iš šio kelio išvažiavimas bus po iškaba **Humboldt St.** Nusileidę žemyn, čia pat sukite į dešinę ir už poros blokučių bus **Frost Street;** sukitės į dešinę ir už vieno blokučio rasite **Graham Avenue;** sukitės į dešinę ir privažiuosite **Driggs Ave.;** vos pasukus į kairę, kairiajame šone jau matysite **New National Hall.**

Bet jei trafikas nuo tilto išstumtų jus plazos viduriu į **So. 5th** St., tai ir važiuokite šia gatve tiesiai; pervažiavus Union Ave. ši gatvė jau vadinasi Montrose Ave. Dar pervažiuokite Lorimer St., Leonard St., Manhattan Ave., ir sekama bus **Graham Ave** (jos pavadinimas nuluptas); sukite į kairę ir važiuokite iki Driggs Ave.

Važiuojant namo, Manhattan Ave., Lorimer St., arba Union Ave. (į pietus) važiuokite iki **Grand St.** ir sukitės į dešinę. Privažiuosite dvišakį: Grand Strytis iškeltojo kelio užtvertas, tai reikia važiuoti kairąja šaka (Grand St. Ext.) iki Bridge Plaza; kairėj rasite įvažiavimą į tiltą.

Iš Long Islando — Eastern Long Island Expressway

Nuo Pasaulinės Parodos informacija ta pati, kaip ir žiuojantiems nuo Whitestone tilto.

Vietiniai žmonės, manome, visus kelius žino be nurodymo.